

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GRUODIS - DECEMBER 18, 1991

Nr. 246

Lietuva nori būti NATO politinės apsaugos zonoje

Antradienio žinios iš Lietuvos

Vilnius. Gruodžio 17 d. (Elta) — Gruodžio 17 dieną Vilniuje prasidėjo Šiaurės Atlanto asamblėjos seminaras „Baltijos šalių saugumo būtinybė“. Jame dalyvauja delegacijos iš 16 šalių — asamblėjos narių, taip pat parlamentinės delegacijos iš Rytų ir Pietų Europos valstybių, stebėtojai iš buvusių sovietinių respublikų, aukštieji SSRS karininkai. „Baltijos valstybės gali tapti specifine saugumo zona Europoje, bet iš šios teritorijos turi būti išvesta sovietinė armija“, atidarydamas seminarą pasakė Vytautas Landsbergis. Jis pabrėžė, kad Lietuva nori būti NATO politinės apsaugos zonoje.

Pertvarkoma finansų sistema

Vyriausybės spaudos biuras išplatino informaciją, kurioje sakoma, kad, atsižvelgiant į Vakarų standartus, pertvarkoma Lietuvos finansų sistema. Įstatymais numatytos lengvatos užsienio investitoriams: sumažinti mokesčiai arba penkeriems metams visai atleidžiama nuo jų. Turto privatizavime užsienio investitoriai taip pat gali dalyvauti. Lietuvoje daugeliu atvejų netaikomi prekių įvežimo bei išvežimo muitai.

Iškelta baudžiamoji byla

Lapkričio pradžioje Maskvoje aerouoste iš lagamino, priklausančio vicepremierui Zigmui Vaišvilai, buvo pavogti daiktai, tarp jų ir Prancūzijos tautinės policijos generalinio direktoriaus dovana Lietuvos vyriausybei. Gruodžio 16 dieną ministro pirmininko vardu gauta telegrama iš Maskvos vidaus reikalų oro transporto valdybos, kad dėl šios vagystės iškelta baudžiamoji byla, vyksta tardymas.

Gamtą — mūsų namai

Šiandien Kauno savivaldybėje prasidėjo mokslinė praktinė konferencija „Aplinkos apsaugos problemos ir jų sprendimo būdai“. Aptariamos valymo įrengimų statybos, ekologiškai švarių technologijų diegimo, žaliųjų plotų plėtimo, žvėrių bei paukščių globos, gamtos paminklų apsaugos, naujų parkų steigimo ir kitos problemos.

Karys, aviatorius, publicistas

Šiandien Vilniuje, valstybės muziejuje, surengtas žymaus aviatoriaus, publicisto, teisininko, pulkininko leitenanto Antano Mačiukos gimimo 90-ųjų metinių minėjimas. Antanas Mačiuka visuomenei daugiausia žinomas kaip vienas iš 1926 metų gruodžio 17 dienos perversmo vykdytojų. 1918 metais jis drauge su kitais kūrė Lietuvoje skautų organizaciją, po metų stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, dalyvavo kautynėse, buvo sužeistas. Baigęs karo mokyklą, pradėjo skraidyti, patyrė keletą avarių, vos liko gyvas. Yra parašęs knygų apie aviaciją. Po ligos mirė 1940-ųjų kovo mėnesį Kaune.

Muziejuje atidaryta Antano Mačiukos jubiliejui skirta paroda.

Ignalinos apsauga lietuvių žinioje

Vilnius. Gruodžio 16. — Lietuvos radijas pranešė žinia, jog Lietuvos Energijos ministras Leonas Ašmantas paskyrė naują Ignalinos atominės jėgainės direktorių. Direktorių sako, jog jėgainė turi naftos iki balandžio mėnesio ir kad naujam alyvos pristatymui iš Rusijos šiuo metu vyksta derybos. Sutartis su Rusija bus dar šią savaitę pasirašyta. Jis taip pat pranešė, jog Sovietų kariuomenės vadai sutiko, kad Ignalinos atominės jėgainės apsaugą perimtų Lietuvos pajėgos. Jos po kelių savaitių perims tas pareigas.

Rusijos prezidento Jelcino pasitarimas su JAV Valstybės departamento sekretorium Bakeriu, dešinėje už stalo, Kremliaus Katerinos salėje. Prez. Jelcinas, kairėje, rodo į Sovietų Gynybos ministrą maršalą Eugenijų Šapošnikovą, dalyvaujantį kartu su kitais karškiais šiame pasitarime, kurie pasisakė už Jelcino poziciją.

Rusija prašo Ameriką pripažinti Slavų Bendrijos respublikas

Maskva. Gruodžio 16. — Rusijos Užsienio reikalų ministras sekmadienį ragino JAV Valstybės sekretorių Jame A. Bakerį, kad JAV suteiktų diplomatinę pripažinimą Rusijai ir jos partneriams naujoje Slavų Bendrijos nepriklausomų valstybių sandraugoje.

„Mes prašome dabar visišką diplomatinio pripažinimo nepriklausomoms valstybėms šioje pasaulio dalyje, toms, kurios sukūrė naują Bendriją“, kalbėjo užsienio žurnalistas Andriejus V. Kozjrevas, kai Bakeris stovėjo šalia jo. „Tai padėtų sustiprinti tų žmonių autoritetą, kurie balsavo Ukrainoje, Gudijoje ir Rusijoje“.

Amerika susilaiko

Tačiau Washingtone praėjusi sekmadienį prez. Bushas atsisakė pasakyti, ar Amerika pripažins Rusijos Respubliką, kuri jau pareiškė norą įstoti į Jungtines Tautas. Administracijos vyriausieji pareigūnai sako, jog yra dirbama su „visais vadais“ ir laiko juos kaip „respublikų vadus“. O kai bus nutarta daryti to klausimo sprendimą, tai busi pasakyta viešai, kad visi žinotų, kas yra daroma, išsireiškė prezidentas.

Valstybės sekretorius Bakeris sakė, jog Busho administracija nenorinti imtis formalus trijų slavų respublikų nepriklausomybės pripažinimo dėl to, kad tai būtų paskutinė vinis į Sovietų Sąjungos karstą. Ukraina taip pat kreipėsi, kad Amerika pripažintų jos nepriklausomybę.

Bakeris vizituos taip pat Ukrainą, Gudiją, Kazachstaną ir Kirgiziją. O sekmadienį jis kartu pietavo su Eduardu Ševardnadze, kuris vėl yra Sovietų Užsienio reikalų ministru. Tačiau nežinoma, Bakerio artimų ryšių su Ševardnadze, jo vizito darbotvarkė rodo, kad JAV jau žymiai mažiau dėmesio skiria sovietams, bet daugiau rūpinasi respublikomis, o ypač Rusija, kuri turi maždaug 27,000 branduolinių ginklų ir kurie perėjo iš centrinės vyriausybės Rusijos ir kitų respublikų žinion. Ir Valstybės departamento vyresnieji diplomatai mano, kad jau aiškiai kryptama Bendrijos pusėn, nors Gorbaciovas vis manas išlaikyti

tam tikrą centrines vyriausybės formą.

Pirmadienį Valstybės sekretorius Bakeris susitiko atskiruose vizituose su Gorbaciovu ir Jelcinu, tačiau tai buvo pirmas Bakerio ir Jelcino iškalbėjimas susitikimuose, rodan-tis, jog Jelcinas turi tą patį statusą kaip ir Gorbaciovas.

Bendrijos pažadas

Kiti pranešimai sako, jog Rusija ir Ukraina pasižadėjo, kad naujoji Bendrija niekada nenaudos branduolinių ginklų. Gi Sovietų televizija pranešė, kad Jelcinas susitiko su Sovietų Gynybos ministru E. Šapošnikovu ir aptarė karinio pobūdžio klausimus, įskaitant ir naujo visų ginkluotųjų pajėgų viršininko parinkimą, kuriuo šiuo metu yra Gorbaciovas. Taip pat pranešama, jog Maskvos populiariusis meras Gavril Popovas, vienas vadovaujančių reformistų, pasakė Rusijos televizijos žurnalistui, jog jis pasitrauks iš pareigų, kadangi nesutinka su Jelcinu dėl Maskvos valdymo būdų. Be to, sekmadienį per ABC televizijos pasikalbėjimą Rusijos Ekonomijos ministras Jegoras Gaidaras pasakė, jog gali būti, kad visos centrinės vyriausybės įstaigos bus uždarytos iki sausio mėnesio. Bet jis pabrėžė, jog „Gorbaciovas padarė daug mūsų kraštui. Rytų Europai ir aš tikiu, kad jis ras naują poziciją ir vietą mūsų istorijoje“.

Nauji delegacijų vadai

Maskva. Gruodžio 16. — Šiandien prez. Gorbaciovas paskyrė naujus delegacijų vadus pasitarimams su trimis Baltijos valstybėmis, pranešė Rusijos radijo žinios. Naujieji delegacijų vadai yra: Jurijus Dubininas pakeičia St. Petersburgo merą Anatolijų Sobčiką deryboms su Estija, Valentinas Kopteltsevas turi pakeisti prezidentinį patarėją Aleksandrą Jakovlevą pasitarimams su Latvija, o su Lietuva Sovietų delegacijai vadovaus Viktoras Smolinas, kuris pakeis Užsienio reikalų ministrą E. Ševardnadze. Nėra žinių, kada tie derybų pasitarimai turėtų prasidėti.

Lietuva balsavo už rezoliucijos atšaukimą

New Yorkas, 1991 gruodžio 17. — Lietuvos misija Jungtinėse Tautose pranešė: vakar Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja balsų dauguma atšaukė 1975 m. priimtą rezoliuciją, kuri sutapatino sionizmą su rasizmu. Lietuva kartu su Estija ir Latvija bei 82 kitais kraštais kosponsorio JAV iškeltą rezoliuciją. 111 valstybių balsavo už kontroversinės 3379 rezoliucijos atšaukimą, 25 valstybės balsavo prieš, 13 susilaikė, o 17 balsavime nedalyvavo.

— Rusijos prez. Boris Jelcinas, duodamas pasikalbėjimą italų spaudoje, pasakė, jog nenumatoma pareigų ar kokios nors rolės Gorbaciovui būsimioje Slavų Bendrijoje. Ten Jelcinas dar paminėjo, kad Gorbaciovas turėtų greitai pasitraukti iš dabartinių pareigų.

— Turkijos vyriausybė pranešė, jog pripažįsta visas nepriklausomas buvusias Sovietų respublikas. Vakarų žinių agentūros, skelbdamos šią žinią, primena, kad Turkija jau anksčiau pripažino visas tris Baltijos valstybes ir Azerbaidžano respubliką. Kartu pranešė, kad Turkija įsteigia ambasada, ne konsulatą, Vilniuje, kurios ambasadorius bus akredituotas kartu ir Latvijai ir Estijai, bet reziduos Vilniuje.

— Latvijos Statistikos komitetas skelbia, jog 1989 metų gyventojų sudėtyje 26% yra gimę ne Latvijoje. Dauguma užsieniečių, gimusių ne Latvijos valstybėje, yra rusai, gudai ir ukrainiečiai. 45% rusų, kurie gyvena Latvijoje, yra gimę kitur, bet atvykę vėliau.

— Valstybės departamento sekretorius James Baker pasakė turįs paruoštą planą, kaip padėti buvusioms Sovietų Sąjungos respublikoms. Sausio mėnesį jis kviečia valstybių konferenciją aptarti tiems klausimams.

— Rusijos prez. Boris Jelcinas pareiškė, jog nepriklausomų valstybių naujoji Bendrija bus galutinai techniškai suorganizuota šį mėnesį ir kad branduolinių ginklų bus pašalinti visose respublikose, išskyrus Rusiją.

Estijoje organizuojama kariuomenė

Nusikaltimai kaip ir kitose respublikose

Talinas. Gruodžio 14. — Estijoje prasidėjusi registracija i tautinio apsigynimo būrius tęsiama toliau. Naujai sudarytas karinių reikalų komitetas siuntinėja į jaunų vyrų namus šaukimus į naujai sudaromas krašto apsigynimo pajėgas, kad jie registruotųsi karinei tarnybai.

Po gydytojų patikrinimo jų fizinės sveikatos stovio, paimtieji būsimieji Estijos kareiviai bus apmokomi Remnik vietovėje, o iš ten paskirstyti tarnybai šiuo metu reikalingas vietas. Bet dabar Estijoje dar nėra įstatymo tiems, kurie atsisakytų registruotis šiai Estijos tarnybai. Bet pasak Gynybos direktoriaus Ants Laaneots pareiškimą naujokams, Estija gal būtų pasėk Lietuvos pavyzdžiui, kurioje atsisakiusieji registruotis i karinę Lietuvos tarnybą, baudžiami 500 rublių bauda.

Infliacija Estijoje

Estijos statistiniais duomenimis, infliacija paskutiniame šių metų ketvirtyje buvo maždaug tarp 130 ir 140%. „Tasso“ žinių agentūra pranešė, jog Estijos Finansų ministerija skelbia, kad infliacija didėja kas mėnesį maždaug dviem procentais. Dėl šios priežasties Estijos vyriausybė planuoja savo biudžetą tik kitų metų pirmiesiems šešioms mėnesiams. Pranešama, jog 1992 metų pirmojo pusmečio biudžetas gali būti paskutinis, kuris dar kalkuluojamas rubliais.

Konstitucijos papildymai

Washingtonas. — Prieš du šimtus metų buvo nustatytos įstatymo teisės — Bill of Rights. Tuo pavadinimu buvo pavadinti pirmieji dešimt papildymų Amerikos Konstitucijai. Tai buvo 1791 metais. Konstitucija buvo surašyta daugiausia bendrais bruožais ir Teismui duota daug galimybių nuspresti, kaip tie 200 metų senumo žodžiai turi būti taikomi realiame gyvenime. Pavyzdžiui, Bill of Rights niekur nemini „bažnyčios ir valstybės atskyrimo“ arba „privatumo teisės“. Visi Konstitucijos aiškinimai kyla iš Aukščiausiojo Teismo narių opinijos.

Žmonės ir dabar rūpinasi savo teisėmis laisvai kalbėti ir tikėti ir kad vyriausybės ir teikimo dalykai turi būti atskirti. O jei žmogus atsiduria teisme, tai jis priklauso nuo savo teisių apsiginti. Žmonių namai yra tų žmonių pilys įstatymo akimis. Reikia Teismo įsakymo, kad galėtų įeiti į kieno nors namus be leidimo. Ir niekas negali būti nušalintas ar atimta laisvė arba jo nuosavybė be teismo proceso. Visos tos teisės buvo diskutuojamos prieš 200 metų. Pirmieji 10 papildymų Konstitucijai aptaria ir idealiai papildo individualias žmogaus teises.

— **Havanoje,** Reuterio pranešimu, teismas nutėisė du Kubos gydytojus po 12 ir 8 metus kalėjimo bausmėmis už samokslą, būk jie norėję nužudyti komunistų diktatorių Fidel Castro.

Keliavimas lėktuvais

Estijos civilinės aviacijos vadovybė perorganizuota i valstybinę Estijos oro susisiekimo lėktuvų agentūrą „Estonian air“, perėmė nuo gruodžio 1 dienos visus skrydžius respublikoje, pasakė jos naujasis direktorius Anti Oid-salu. Jis pranešė, jog kelios užsienio kompanijos ineteresuojasi ir nori toje srityje bendradarbiauti, tačiau „Estonian air“ vadovybė neskuba daryti susitarimų su užsieni. Pirmiau Estija norinti turėti gerus ryšius su savo rytiniais kaimynais, pasakė direktorius Oid-salu.

Vaziavimo greitis

Nuo gruodžio 1 dienos Estijoje leidžiama važiuoti mašinomis iki 50 kilometrų žmonių gyvenamose vietose ir šoferiai turės važiuoti su uždegtomis šviesomis per tas vietas ir dienos metu, praneša jų BNS žinių agentūra. Šiuo patvarkymu norima sumažinti susisiekimo nelaimingus atsitikimus, kurie paskutiniu metu labai padaugėjo. Europos statistiniais duomenimis tikint, ten vaziavimas su uždegtomis šviesomis, sumažino nelaimes bent 50%, o žuvmus 20%.

Estai žvelgia į rytus

Maždaug 95 procentai Estijos ekonomijos yra surišta su imonėmis rytuose ir tik 5 procentai su Vakarų valstybės esančiomis firmomis, pranešė Estijos Materialinių išteklų ministras Aleksander Sikkal. Daugelis partnerių rytuose, o ypač Centro Azijos respublikos, pasisakė norinčios ir toliau palaikyti prekybos ryšius ir iš naujo susitarti dėl kitų metų prekyavimo. Tačiau Estijos imonės jau ves laisvo verslo ekonomiją nebe nepriklausomai nuo kitų respublikų. Šiuo metu prekybiniai pasitarimai labai intensyviai vedami su Rusijos, Ukrainos, Kazachstano ir Uzbekistano respublikomis.

Daugiau nusikaltimų

Talino policijos vadas pareiškė, jog Estijos nusikaltimų situacija yra „katastrofiška“. Baik Saart pasakė, jog jo departamento žiniomis pirmaisiais dešimt mėnesių buvo pranešta 9,000 nusikaltimų atvejų vien tik sostinėje Taline. 1988 metais tam pačiam mėnesiui skaičiui buvo tik 2,000 nusikaltimų. Bet Saart pasakė, jog 40% areštuotųjų nėra Estijos gyventojai. Talino, Tartu ir Parnu policijos vadai susitiko su Estijos ministrų pirmininku Savissar ir susitarė sugriežtinti kovą prieš nusikaltėlius Estijoje.

KALENDORIUS

Gruodžio 18 d.: Gracijus, Eivilė, Girdvilas, Rimtūnas.
Gruodžio 19 d.: Darius, Faustas, Rimantė, Viola.

ORAS CHICAGOJE

Saulė tgeka 7:12, leidžiasi 4:21.
Temperatūra dieną 27 1., naktį 18 1.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

SVEIKINAME

Nuoširdžiai sveikiname šv. Kalėdose Lietuvos Skautų sąjungos seses ir brolius. Taika ir ramybė telydi skautus, es, jų tėvus, skautų darbuotojus ir visus rėmėjus.

Nuoširdžius švenčių sveikinimus siunčiame Lietuvos skautams, es, jų vadovams ir visiems skautų darbuotojams tėvynėje.

Naujieji 1992 metai tepasižymi sutartinu darbu lietuviškam jaunimui ir pasiukiojimu DIEVUI, TĖVYNEI ir ARTIMUI.

Budėkime!

v.s. fil. Sigitas Miknaitis
Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos pirmininkas
v.s. Gediminas Deveikis
L.S. Brolių Vyriausias Skautininkas
v.s. Birutė Banaitienė
L.S. Seserijos Vyriausia Skautininkė
v.s. fil. Edmundas Korzonas
A.S.S. Vadijos pirmininkas

Mūsų viltys išsipildė: laisvų tautų tarpe yra ir mūsų Tėvynė Lietuva. Daug iškentėjusi, žeminta ir skriausta, bet laimėjusi kovą. Džiaugiamės užgimusių Kristumi ir atgimusia Tėvyne. Prisiminkime ir pagerbkime tuos, kurie atidavė savo brangiausią turtą – gyvybę, kad Tėvynė būtų laisva. Jie įpareigoja mus visus daugiau ir darčiau dirbti ir aukotis.

Gražių Kalėdų švenčių ir laimingų naujų 1992-ųjų metų linkime Vydūno fondo rėmėjams ir visiems broliams ir sesėms.

fil. Leonas Maskaliūnas
Vydūno fondo tarybos pirmininkas

fil. Vytautas Mikūnas,
Vydūno fondo valdybos pirmininkas

Chicagos jūrų skautininkų-ų „GRANDIS“ sveikina seses ir brolius Kalėdų šventėje. Linkime, kad 1992-ji metai būtų skautiškai darbingi čia ir mūsų tėvų žemėje – atgimstančioje Lietuvoje.

Gero vėjo!
Jūrų skautininkų-ų „GRANDIS“

Linksmų šv. Kalėdų ir skautiškai darbingų 1992-ųjų metų linkiu visoms sesėms ir broliams skautiškos gretos žygiuojantiems čia ir Tėvyne Lietuvoje.

s. Marytė Utz
JAV Vidurio rajono vadė

Kalėdų šventėse sveikiname visas seses ir brolius čia ir Tėvyne. Betliejuje gimęs Kūdikis telaimina mūsų visų ryžtą sėkmingiau dirbti Aukščiausiojo garbei, Tėvynės gerovei ir artimo džiaugsmui. Skautininkui ir židinėi draugovė „Sietuva“

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų metų visoms sesėms, broliams, tėveliams ir skautiškos veiklos rėmėjams linkime. Viešpaties palaima telydi visus.

„Kernavės“ skautų tuntas „Aušros Vartų“ skautų tuntas „Nerijos“ jūrų skautų tuntas „Lituanicos“ skautų tuntas
Chicagos skautininkų draugovė Skautininkų-ų Ramovė

Tikėjimas Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, lyg Betliejaus žvaigždė, beveik 50 metų vedė mus švenčių šalių keliais žygiuojančius. Šiose Kalėdose prie prakartės susibūre dekokim Viešpačiui už didįjį stebuklą – laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Savo džiaugsmu, melskime Kalėdų Kūdikį vienybės ir ryžto uoliau vykdyti savo išpildymus Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Linksmų Kalėdų ir skautiškai darbingų metų linkiu visiems broliams ir sesėms Tėvyne ir už Lietuvos ribų lietuviškosios skautybės idėjoms gyvenantiems.

j.v.s. Irena Regienė
„Skautybės kelio“ redaktorė

Vydūno palaikys Bitėnuose laidojant š.m. spalio 19 d. kalba Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Jonas Kalvanas. Nuotraukos centre Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirm. Vytautas Landsbergis, greta LSS ir Vydūno Jaunimo fondo atstovė vs tn Stefa Gedgaudienė ir Vydūno brolio vaikaitis filologas Juergen Storast.
Nuotr. Z. Putilovo

VYDŪNAS GRĮŽO...

Detmoldo mieste – Vokietijoje, toli nuo pavergtos Tėvynės, bet neabejodamas jos laisvės ryto aušra, 1953 m. vasario 20 d. užmerkė akis Vilius Storasta-Vydūnas, didus Lietuvos sūnus, mastytojas, kūrėjas. Buvo Jis taip pat ir Akademinio Skautų Sąjūdžio Garbės Narys.

Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministerijos ir Vydūno draugijos iniciatyva, buvo pradėta rūpintis Vydūno vardo jamžinimu ir Jo palaikų pargabenimu į laisvą Lietuvą. Įgalintas Kauno miesto tarybos deputatas Vyginatas Grinis labai sėkmingai atliko gana komplikotą gautąją užduotį, trumpu laiku sutvarkydamas visus lai liečiančius reikalus. Vietos, Lipės apskr., vadovybės kooperacija, organizacinės paslaugos ir finansinė parama buvo ypaci svairi ir jautri dovana šiuo metu Lietuvių tautai. Su pasididžiavimu galime šiandien taip pat dėkoti ir mūsų Vydūno Jaunimo Fondui – jo ilgamečiui pirmininkui v.s. fil. Vytautui Mikūnui, kurio tiesiogiu rūpesčiu iki to laiko buvo finansuota Vydūno kapo Detmoldo priežiūra, bei užmegzti artimi santykiai su Vydūno draugija ir jos pirmininku Vaciu Bagdonavičiumi.

Ir taip, po trisdešimt aštuonių ilgų metų, 1991 m. spalio 17 dieną prie Lazdijų buvo iškilmingai sutiktas atgabenas mas karstas su Vydūno palaikais, palydėjimui į amžiną poilsio vietą Rambynų papėdėje, senosiose Bitėnų kapinaitėse.

Antrasis sustojimas buvo Kaune, kur Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje, nebijant vėlyvo vakaro ir vis užklystančio rudens lietaus, kantariai laukė atvykstančių minia žmonių su degančiomis žvakutėmis rankose. Uniformuotų Lietuvos karių nešamą karstą prie Laisvės paminklo atlydėjo tautinių lietuvių pasipuošę jaunuoliai, nešini fakelais. Karstas pasidengė gėlėmis. Suskambo bokšto varpai, „Lietu-

viais esame mes gimę“... su tiktyvių žodžiai, choro giesmės. Lyg jūra subangavo visu tyli, švelni goda dainoj...

Netrukus iš Kauno palydos vilkstine pajudėjo Šilutės link, pakelyje dar sustojant Jurbarko, kur nepaisant gilių nakties tebelaukė žmonės. Gėlės ir pagarba, pripažinimas, tradicinis sutikimas ir palydėjimas...

Nebetoli jau buvo aušra, kai vilkstine sustojo prie Šilutės Kultūros rūmų. Tarytum burtų lazdele kažkam palietus, išsiriavo jaunuolių gretos, belaukiantieji, gėlimis nusisraigę karstui takas. Visų rūpestingumu ir meile padabintose erdviose patalpose, ant paruošto katafalko buvo užkeltas karstas, slepias ir palaikais, ir nuoskauda, ir nepalaužiamą tikėjimą, ir viltį, Aplink gėlių žiedai, balti gėlių žiedai... Kiekviename žingsnyje matai, jauti Vydūno dvasią, Jo užmojų subtilų pristatymą, istorinį palikimą. Dailininkų Ievos Labutytės ir Sofijos Komomerskytės vadovaujama talka neskaiciavo nei tam skirtų valandų, nei rankų.

Nuo pat ankstauro ryto praviro durs atsiveikimui su tuo, kuris grįžo namo. Veik nesustojamai paliai karstą judėjo gyva žmonių banga – taip iškaltiniai tyli... Besidriekiančiu kaspiniu išsiliejo toli ir koridorius, čia pat tvarkant, atnešamos gėlės. Ant karsto puokštėje – ir mūsų Vydūno fondo, ir Skautijos žiedai. Keitėsi garbės sargybos. Viens po kito pastoviai aidėjo muzikinių vienetų tonai, arfos ir kanklių aidai, Vydūno raštų ištraukos. Negestancija, amžiną ugnį prie karsto saugojo budri apeiginio folkloro „Kūlgrindos“ grupės nariai. Evangelikų liuteronų apeigomis buvo baigta lankomo diena.

Nepaliovė ašarų rudens lietuvių spalio 19-ji. Paskutinėje garbės sargyboje sustoja giminės, vietos vadovybės ir Vydūno draugijų atstovai. Karstas su Vydūno palaikais išlydimas į Šilutės evangelikų liuteronų šventovę, kur jo laukia vysk. Jonas Kalvanas ir kunigai. Čia kalbėjo ir Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Po pamaldų Vydūno palaikai vežami prie Rambynų, kur karstas nešamas į kalną uniformuotų Lietuvos karių, lydint organizacijų vėliavoms, atstovams. Nuo pat slėnio iki pat kalno viršaus platus lydinčiųjų ratas. Aukure suliepsnoja ugnis. Nuskamba „Kūlgrindos“ ansamblio atliekamos, kanklių palydimos senosios lietuvių dainos-giesmės. Žodis Vydūno atminimui...

Ir jau galiausia kelionė į paskutiniojo poilsio vietą, čia pat netoliese, į senasias lietuvininkų kapinaites Bitėnuose, iki šiol beveik pamirštas laiko tėkmėje. Tik nuostabių susiklausymu, radus atsaką tal-

kai veik visoje Lietuvoje, per porą savaitių jos buvo išvalytos, transformuotos į bemaž buvusį stovį, parengtas kapas pagal architektų Purvinų projektą.

Nuo kalno lėtai pajuda masinė eiseną paskui jaunų pečių nešamą karstą. Lietaus lašai kažkur toli. Rudens varšomis žaidžia vėjas, linguojant medžių viršūnėms, tarytum lėpšinė ošia ažuolai... Skamba giesmės ar tautos rauda?... O lygiu žingsniu eiseną juda pirmyn.

Netalpinu visų atlydėjusių, kad ir glaudžiai stovinčių, mažytės kapinaitės. Toli aplinkui spietėsi jie, kai Gimtinėje, laisvoji Tėvynėje, į raudonomis plytomis išmūrytą kapą leidosi Vydūno palaikų karstas, dengiamas savo krašto vėliavos.

Paskutiniąjam atsisveikinimui šilutiskis Saulius Sabonis kviečia Aukščiausios Tarybos pirm. Vytautą Landsbergį, Vydūno draugijos pirm. filosofą Vacį Bagdonavičių, poetą Kornelijų Platelį, Vydūno giminaitį Jurgen Storastą, Vydūno jaunimo fondo bei Skautijos vardu – Stefą Gedgaudienę, ir evangelikų vyskupą Joną Kalvaną. Po apeiginį religinių giesmių, dubė pridengta ir... netrukus iškilo gėlimis nuklotas naujas kaurėlis su kukliu mediniu paminklu – krikštui. „Czon ilsis ramybėje VYDŪNAS 1868.III.22–1953.II.20. Lietu- vos himnas nubangavo širdimis ir medžių viršūnėmis...“

Daug liko dar neskubančių skirstytis, nors vakaro prieblanda buvo čia pat. Beveik galėjai pažodžiui girdėti erdvėje aidinčius Vydūno žodžius: „Mes Lietuvos vaikai stovėsime viensirdžiai. Tvirta dora, rankoj ranka visi už Lietuvą, Tėvynę Lietuvą...“

Kalbėdamas apie Vydūną fil. V. Bagdonavičius sakė: „Prieš akis – dar ilgas Vydūno sugrįžimo į mūsų protus, širdis, sielas kelias, daug ilgesnis negu nuo Detmoldo iki Rambynų“. Tačiau jau tie pirmieji žingsniai užtikrino Vydūną neabejotinai liksiant gyvu, nemariu savo Tautoj! Žingsniai nuo Detmoldo iki Bitėnų kaurėlio, Šilutės orus pajėgumas susiklausyme, tyli bet užtikrinta pakaita net spragos prielaidai, vaisingų namų atviros durs – buvo apraška gilių istorijos, turtingos ir daugiažiedės tautos kultūros – kūlgrinda jos išsilaikymui, fakelas nesvyruojančios vilties...

v.s.t.n. Stefa Gedgaudienė

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga nuoširdžiai sveikiname sesę Ireną Regienę, „Skautybės Kelio“ redaktorę, linkėdami sėkmės ir ištvermės tuo nelengvu keliu taip ištikimai žygiuojant. Dėkodami už sėsiškai teikiama nuolatinę pagalbą „Skautų Aidui“, budime kartu prie skautiškos spaudos puslapių!

„Skautų Aido“ redaktorius ir „Peledų“ skiltis.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atlymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadienis nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudojot straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Tik morališkai išauklėtas žmogus, ir tik toksai, yra visai laisvas.

Fr. Schiller

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067 arba (1-312) 489-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. 9-12 v.p.p. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir
šešt. 9 v.p.p. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-0969 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETYSIŲ KOJŲ VENU
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleitusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
61 St. ir Keen Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 588-2900 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAKPUS
Praktika su
Dr. McElgott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 588-4055
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą, pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Nauji pacientai priimami ir laukiami!

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prikaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 588-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadienis pagal susitarimą

Lietuvos karių sargyboje prie Vydūno kapo dabies Bitėnuose, š.m. spalio 19 d.

Nuotr. Z. Putilovo

IR ŽMONĖSE IR IR VALDŽIOSE

Gyvenimas darosi vis įdomesnis, sekant įvykius buvusioje Sovietų Sąjungoje. Paskutinės dienos atnešė vis naujų problemų Amerikai, taip pastebimai sugadinant Busho nuotaiką ir iškeliant daug klausimų apie jo politinių patarėjų smegenis. Nuo kada žmonių apsisprendimas už laisvę ir komunizmo su- byrėjimas yra toks nemalonus reiškinys Vakarams? Juk per daugiau kaip penkiasdešimt metų iš piliečių mokesčių su- rinktos trimilijoninės sumos buvo išleidžiamos gaminant ginklus prieš komunizmo pa- vojų, visuose pasaulio kampuo- se buvo laikomos brangios ame- rikiečių karinės bazės su šim- tais tūkstančių kareivių, neva tai pasirodysiančių naujam karui. Kas atsitiko, dabartiniam pre- zidentui perėmus valdžią ir Gor- baciovo šypsenai pavergus jo širdį? Gal tarnyba Kinijoje tu- rėjo didelę įtaką? O gal komu- nistai infiltravo į prezidento postą savo patikėtini, nes nuo jo išsėdimo į sostą ir prasidėjo visų laisvės siekiančiųjų pabarimai, keliant šampno taures su besi- lankančiais neva tai perestro- kininkais.

Nemanau, kad Jelcinas, ambi- cingas rusas, lengvai užmirš savo beldimą į Amerikos duris, kur jis buvo nelaukiamas sve- čias, bet kuriam dėl įkyrios spaudos akies teko visgi pa- spausti dešinę. O šiam išvažia- vus, kaip ir po mūsų Landsber- gio apsilankymu, vėl užgroda- vo „kazachką“.

Gorbaciovas lengvai nepasi- duoda, nors pasaulio žiniose jis vaizduojamas kaip politinė se- niena. Gal kai skaitysite šiuos žodžius, įvykiai bus smarkiai pajudėję į istorinę ateitį, bet negalima praleisti progą pa- sidžiauti šia pagaliau su- laukta politinės krypties kaita mūsų valstybės pašonėje, nes ši naujoji trijų ekonominių stip- riausių, geriausiai apginkluotų buvusių sovietų valstybių sąju- ga turi šiuo laiku pakankamai rūpesčių ekonominėje privatiza- cijoje ir kariuomenės perorgani- zavime, kad santauptų kaip nors užteks ir kelionei, ir pagelbstint artimiesiems. Vieni, ten nesė- niai buvę, pataria į ten iš anks- to pasiųsti maisto siuntinį, — patariant gimnastais į palai- kyti iki jūsus vizito... Kiti turi ir didesnių rūpesčių, — tai vis di- dėjantis užpuolimų, apipilėjimų

skaičius. Pagriebiami moterų rankinukai, ištuštinamos senų žmonių kišenės, nes užsieniečiai ten lengvai atpažįjami. Įsiver- žiama į svečių sulaukusio tau- tiečio namus, kai jie visi yra išvykę, pagrobiami rūbai, batai, visur išverčiama, ieškant pinigų ir brangenybių. Karoliai, žiedai, nutraukiami nuo gatvės vaikš- čiojančiųjų svečių rankų. Kaip žinome, apipilėjimai ir naujai at- vykę svetimi valstybių diplo- matai.

Skaudu girdėti, ar ne? Sako- me sau: ne, tai negali būti lie- tuviai, tai daro tik ten užsilikę komunistinio režimo išauginti ir ten įsikūrę svetimtaučiai. Gal taip, o gal ir ne. Jei maisto ten trūksta, tai, kiek girdėjau, vod- kos yra užtenkamai.

Nelengva bus perdirbti žmo- gų, kuris kitokios sistemos, kitokių gyvenimo siekių nežino ir jais nesisieloja. Kuris pilnas pavydo ir neapykantos tiems, kurie savo prakitau susitaupė centą. Kurie čia atvažiuoja iš turtingų kraštų su pilnomis do- lerių kišenėmis. Argi jie tuos do- lerių lengvai gavo? Gal dirbo visą pusimtį metų, kad galėtų senatvę pagyventi, o dabar net gi turi progą aplankyti tėviškę ir artimuosius. Šitoks vaikų užpuolimas nepagydomai pažeis atvykusio jausmus. Jis net ne- prisimins, kad dabar viso pa- saulio spauda pilna nusikaltimų aprašymų, teismo eigos vaizda- vimo, kur daržnai viešpatuoja teisė, bet ne teisybė. Kur irgi kalėjimuose nebesutelpa nusi- kaltėliai ir jie paleidžiami į laisvę vien todėl, kad nėra vietos naujai nuteistiesiems. Gal čia taip ir yra, bet tiek iš- kentėjusių Lietuvoje, kur žmonės taip laukė laisvės, teisy- bės, religijos ir dorovingumo? Kažkur, kažkas ne taip. Todėl ten vykstantieji pagalvoję, — nesivešim papuošalų, jokių brangių žiedų, sagčių, karolių, o vešimės tik money orderius, nes, atrodo, šį pavasarį žada su- reguliuoti bankų veiklą.

Čikagiečiai žinos, ką turiu galvoje, kai sakau, kad gal ir lietuviai, atvykę pas gimines ar iškviėjus į Ameriką ir norin- tys čia pasilikti, nėra vienodi. Vieni nuosirdžiai dirba ir taupo tą taip brangų dolerėlį, kiti nekencia mūsų ir kartais paro- do tai net su peiliu. Tokie pavyzdžiai atskleidžia tamsiąsias bet vilties, bet šviesos žiburėlio ilgai užsitiesusios okupacijos puse. Turės praėti daug laiko, kol užgaus visai nauja karta, turinti kitokių mokytojų, kitokių tėvų. Mū- šio jaunioji čia užaugusi karta, kuri veržiasi pamatyti Lietuvą, ten pagyventi, pamokytojai universitetuose ir ypač reikala- inguose verslo ir prekybos kur- suose, turi žinoti abi mūsų pasikeitusios tautos puses ir bandyti tai suprasti.

RKV

Jubiliejinė paroda

Kaunas. — Kaune Mikalo- jaus Konstantino Čiurlionio dailės muziejuje atidaryta žymaus lietuvių skulptoriaus Petro Rimšos (1881-1961) kūry- bos paroda, skirta dailininko gimimo 110-osioms metinėms. Eksponuojama beveik pusan- tro šimto darbų: medalių, skulptūrų ir paminklų projektų, eskizų. Galima pamatyti garsiojo skulptūro „Lietuvos mokyklai“, „Artojas“ ir kitų variantus.

Ateinančiais metais žadama muziejuje įrūšėti pastoviai Petro

Rimšos kūrinių ekspoziciją. O bronzinę „Lietuvos mokyklą“ numatyta pastatyti Vytauto Di- džiojo karo muziejaus sodelyje.

ŠVINO PAVOJUS

JAV gydytojų biuletenis, kuri leidžia Amerikos medikų s- ga Chicagoje, perspėja, kad švinas gyvenamuose namuose gali būti pavojingesnis už asbestą. Jo gali rasti nuo blogų puodų bei indų, nuo dažų. Ypač pavojus gali su- sidaryti vaikams. Vanduo nuo švino gali būti išvalomas filtra- vimu.

LIETUVAI REIKIA MŪSŲ RANKŲ IR ŠIRDIES

Taip rašoma laiške iš Lietuvos

IGNAS MEDZIUKAS

Nors Lietuva atgavo nepri- klausomybę, tačiau gyvenimas tenai nėra lengvas. Perėjimas į rinkos ekonomiką yra labai skausmingas. Ypač tai pajunta senesnieji žmonės, pensininkai. Rublio vertė vis mažėja, inflaci- ja kyla. Prekių trūkumas yra didelis. Manoma, kad ši žiema tikrai būsianti sunki. Neseniai gautame iš Lietuvos laiške rašoma: „Nors ir pripažinta Lietuvos nepriklausomybė, bet rusų kariuomenė neišėina. Šiuo metu pereinamojo laikotarpio gyvenimas yra labai sunkus, nes viskas labai pabrango ir neatitinka gaunamų pensijų“.

Jei prieš keletą mėnesių už dolerį buvo mokama 32 rubliai, dar taip neseniai 47 rubliai, o dabar pašoko iki 93 rublių. Ne- seniai apsilankiusieji Lietuvoje pasakoja, kad prie Lietuvos banko spekuliantai užkalbina užsieniečius, siūlydami už užsienio valiutą žymiai daugiau negu bankai moka.

Nerimas ir rūpesčiai

Komunistai ir jų simpatikai nuėjo į pogrindį ir laukia pa- togios progos, kad galėtų pasi- reikšti. Nusikaltimai daugėja. Svetimos kariuomenės krašte buvimas sukelia nerimą, tuo labiau, kad Sovietų Sąjungoje yra didelė suirutė ir laukiama naujo perversmo, kuris gali at- siliepti ir Lietuvoje. Atrodo, kad Sovietų kariuomenė čia dar vis nori šeiminkauti — trūkdo orinį susisiekimą ir daro kitas kliūtis atkurti sugriautą eko- nominį gyvenimą. Net yra spe- liojimų, kad Sovietų daliniai, esant suirutėi, gali sukilti ir im- tis avantiūras, kaip kadaise generolo von der Golzo ir plk. Bermonto-Avalovo armijos gau- jos.

Tik ką gautame laiške iš Lietuvos nusiskundžiama: „Rublis krinta šuoliais“. Beveik kiekvienas vaikas, jei neturi savo automobilio, važinėja taksi. Nesvarbu, kad brangiai reikia mokėti, nes spekuliantai pinigų turi. Blogai, kad rubliai plūsta į Lietuvą, o už juos jau sunku ką nors nusipirkti. Ir kas bus, jeigu Sovietų Sąjungoje bus pakeisti pinigai? Kaip jausimės su savo sutaupytais rubliukais, jei jie nesutiks pakeisti į naujai

išleistus pinigus? O jų sąžinės plačios, jie nė kiek nesigrauzia, staiga pasakė: nuo vakardie- nos jau šimtinių ar penkdešim- tinių banknotai nekeičiami.

Kaip bus su gamyklomis, ku- rioms žaliava gaunama iš Sovietų Sąjungos? O ką daryti ūkininkui, norinčiam pradėti savarankiškai žemelę dirbti, jei jis neturi mašinų? O kur su- krauti derlių, kur gyvuliukų patalpinti, jei visi trobesiai su- naikinti, kad nei patiam nėra kur apsigyventi? Arkliai jau tapo muziejine retenybė. Ūki- ninkas, atsiimdamas žemę, ne- žino, kaip bus apdedamas mokesčiais už žemę. Ir daug dar yra kitų bėdų“.

Ateities viltis ir ryžtas

Nežiūrint sunkumų, daugelis yra pasiryžę nugalėti kliūtis ir nepatogumus dėl geresnės ateities. Kitas asmuo laiške iš Lietuvos rašo: „Ne laikas dabar bėdavoti ir į sunkumus žiūrėti vien per savo kišene. Galima vardan tos Lietuvos... atsisakyti visko. Niekaip nesuprantu, kaip galima tokiu laiku palikti Lietuvą, kai gimtinė laisva ir jai reikia mūsų visų rankų ir širdies“.

Lietuvos vardas, jos išrinktie- siams atstovams paskelbus kovo 11 Nepriklausomybės atstaty- mą, ir tolimesnės aukos, sudėtos dėl tautos laisvės, buvo išgar- sintos visame pasaulyje. Ypač su- kėlė didelių simpatijų tauto- se, kurios pačios patyrė Antro- jo pasaulinio karo baisumus.

Išpūdžiai iš Austrijos

Neseniai dviem Lietuvos gy- dytojams iš Kauno (vyru ir žmonei) buvo sudarytos sąlygos specializuotis ir pasitobulinti Austrijoje. Savo laiške giminėms JAV jie aprašo ten patirtus išpūdžius, sutiktą palankumą ir išgyvenimus, lyginant to krašto gyvenimą su sovietiniu, pakeitusiu žmogaus būdą ir galvojimą.

„Rašome jums iš nuostabios Austrijos kampelio, Grazo, kur mes abu stažuojamės, tobulina- mes ligoninėje savo special- bėse. Stebime, kaip gyvena ir dirba tenai žmonės. Šiame universitete esame pirmieji iš

Visiems lietuviams džiugu, kad Lietuvos pajūrio miestas Klaipėda jau turi apie 250,000 gyventojų, kurių didelė dau- guma yra lietuviai. Iš Sovietų Sąjungos ar Rusijos atvežti kariai, darbininkai raginami išvykti, iš kur atvykę. Lietuvoje okupacinės vyriausybės at- vežtieji kolonistai nepagei- daujami.

Baltijos pajūrys ir Klaipėda sutraukė tiek daug išsimo- lusių lietuvių, kad 1991 me- tais pradėtas Lietuviškas Klai- pėdos universitetas. Jame jau moko istisia eilė profesorų, yra nemaža lietuvių studentų. Jei sąlygos leis, Klaipėdos universi- tete bus stengiamasi studijuo- jamas mokslo sritis parinkti tokias, kurios nagrinėja įvairias Baltijos jūros, Baltijos pakraščio temas. Tai labai platus plotas.

Prisimintina, kad Klaipėda yra pirmasis tarpinis link anks- tesnio Prūsijoje įkurto universi- teto Karaliaučiuje, vokiškai Koenigsberg, kuris darbuotė pradėjo 1541 metais. Jo įkū- rimui, vystymuisi daug talkino lietuvių-prūsai, o pirmas rektori- us buvo mokslininkas, rašy- tojas Abraomas Kulvietis (1510-1545). Be to, tenai pro- fesorio Stanislovas Rapolionis, Liudvikas Gediminas Rėza,

Lietuvos, bet būsimie ne pasku- tienieji — atversime kelius jau- nimui, tolimesniems kontak- tams su Lietuva. O jie taip reikalingi — mes 50 metų pra- gyvenę tarybiname lageryje, likome su nepilnavertiškumo kompleksu, dvasiškai ir fiziškai nuskrasti. Stebi laisvus žmones, jų tarpusavio bendra- vimą ir suprantį, ką iš mūsų padarė sistema.

Pamačius gatvėje išdėstytus daiktus, atvirus duris, pagaliau tualetuose popierių, rankšluos- telius, muilą, pagauti save min- tyse, besibaiminant už kitus — „Ar nepavogs?“

Atvažiuome čia deka žmo- gaus, su kuriuo susipažino me pernai chirurgų kongrese. Ir dabar jis mus globoja: apgyven- dino savo namuose, rūpinasi mumis ir mūsų laisvalaikio. Jo „hobi“ — padėti kitiems, tai tikra to žodžio prasme filantropas.

Miestas gražus, ligoninė mo- derni, žmonės malonūs. Po vie- šėjimo Amerikoje tai bus antras mano gyvenimo tarpsnis, kai aš pasijutau žmogumi. Tai pirmas laiškas, kuris jus pasieks jau be rusiškos cenzūros“.

TALKINIMAS KLAIPĖDOS UNIVERSITETUI

Emanuelis Kantas, Fridrikas Kuršaitis ir kiti. Karaliaučiaus universitete studijavo pagar- sėjusių lietuvių: Merkelis Gied- raitis, Danielius Kleinas, Jonas Rikovius, Fridrikas Zigmantas Susteris, Pilypas Ruigys, Kris- tijonas Štimeris, Kristijonas Donelaitis, Paulius Fridrikas Ruigys (Ruigis), Kristijonas G. Milkus ir daug kitų.

Manytina, Klaipėdos uni- versiteto istorija irgi bus atžymėta didelės svarbos lietu- vių mokslininkais, veikėjais.

Pirmiausia reikia sudaryti galimam tvirtesnei pagrindą Klai- pėdos universitetui mokslo priemonėmis, knygomis, pini- ginėmis aukomis. Taip pat pajė- gais profesoriais, uoliais stu- dentais.

Nelaimėi Potsdamo konfe- rencijoje 1945 metais Prūsija, arba Mažoji Lietuva, apimanti plotus nuo Nemuno iki Vislos upės, nebuvo priskirta Lietuvai, nes tada Lietuva buvo valdoma Sovietų Sąjungos parinktų sovietams paklusnių lietuviškai kalbančių žmonių. Stalinui pasiūlius ir jo kruvinu nagų pa- braukus, pietinė Prūsijos dalis pavesta laikinai Lenkijos admi- nistracijai, o šiaurinę Prūsijos dalį, atsisbraukę Stalino arba Potsdamo linija, laikinai admi- nistracijai pasiėmė Sovietų Sąjunga.

Kaip žinome, buvusios Sovie- tų Sąjungos nėra, ji subyrėjo. Laikas atitaisyti lietuvių tautai padarytas neteisības: prie Lietuvos priskirti Prūsiją, pir- moje eilėje jos šiaurinę dalį, kurią sovietai vadino Kalini- ngrado sritimi. Tenai esančias raketas, karinius įrengimus reikia išardyti, tenai esantieji sovietų (rusų) kareiviai turi grįžti, iš kur atvykę. Taip daroma pagal Sovietų (Rusijos) ir JAV susitarimus, pritariant kitoms valstybėms, NATO or- ganizacijai. Negali būti daromos išimties Sovietų Sąjungos okupuotose lietuvių tautai tu- rinčiose priklausyti srityse.

Vyriausias Lietuvos Išlaivini- mo Komitetas savo veiklos baigiamajame seime, įvyky- siame 1991 lapkričio 1-3 die- nomis Chicagoje, visam pasauliui paskelbė tvirtą nutarimą apie prūsų sritį: „Mažoji Lietuva yra lietuvių tautos ir jos gentainių žemė nuo seniausių amžių. Jokia kita tauta ar valstybė neturi pir- mumo į jos teritoriją. Baigiantis karui sąjungininkai pavedė Sovietų Sąjungai Mažąją

Lietuvą, įskaitant Karaliaučių (Kaliningrado sritį) laikinai administruoti. Sovietų Sąjunga, piktnaudžiaudama pasi- kėjimu, ištėriojo arba išvarė to krašto gyventojus, sugriovė ūkį, kolonizavo šalį svetimais žmonėmis ir pavertė ją didžiule ir grėsminga militarine baze. Todėl VLIKo baigiamųjų darbų Seimas kreipiasi į didžiąsias Vakarų valstybes, prašydamas atitraukti visas militaries jėgas iš Mažosios Lietuvos ir su- jungti tą šalį su Lietuva“.

Lietuvių tautai pasiryžus toki veiksmą įvykdyti, aišku, bus įvairių sunkumų. Gyvenimas pilnas sunkumų. Tauta, nedrįs- tanti, nenorinti sunkumų, yra pasmerkta žūti. Jos vieton ateis kita tauta, nebijanti sunkumų.

Atgavus Prūsiją arba Mažąją Lietuvą, bent dalį jos iki Pots- damo linijos, i tas vietoves reikės papildomų darbuotojų įvairioms pareigoms. Reikės įvairių mokslo žmonių, ama- tininkų, jurininkų, mechanikų, ūkininkų, darbininkų fa- brikuose, kaimuose. Lietuvos vyriausybė turėtų iš anksto tam pasiruošti, iš užsienio kvesti lietuvių (tikėjime, užsienio lietuviams pripažins Lietuvos pilietybę), jiems sudaryti tokias įsikurimui sąlygas, kad atvyku- sieji žinotų atvykę į savo ar savo botių kraštą nuolatiniam apsi- gyvenimui.

Tokių gražių sumanymų vie- nas iš pagrindų yra 1991 metais pradėtas Klaipėdos universiteto gyvavimas. Siųskime jam pini- gų, knygų, mokslo priemonių. Jų niekad nebus per daug. Užprenumeruokime užsienio lietuvių spaudos, užsieniečių mokslinių leidinių. Nuvykę į Lietuvą aplankykite Klaipėdą, Klaipėdos universitetą.

Algirdas Gustaitis

NAUJA ŠIRDIS KŪDIKIUI

Chicago's vaikų ligoninėje gruodžio 14 d. buvo pakeista širdis 12-ko dienų berniukui. Per paskutinius trejus metus 13-kai mažyčių buvo persodin- tos širdys šioje ligoninėje. Aštuoni iš jų tebėra gyvi.

PAUKOJO AUKSA

Vadinama Salvation Army prieš Kalėdas Chicago's gatvėse turi rinkliava varguomenę. Pa- kartotinai rasta į rinkėjų kati- lėlius įmestos auksinės mone- tos.

SVEČIAS NEBUVĖLIS

ANDRIUS NORIMAS

Romanas

30

Baisioj nelaimėj Aušrelę sulaukė Tik Tavo, o Dieve, pagalbos ranka! Per visą gyvenimo likusį laiką Dėkosiui Tau bent maldele šia menka. Viešpatie, vesk mano šeimą teisybėn ir laimėn, Kad amžina dangų pelnytume. Amen.

Bėga, šoka, straksi ir šuoliuoja jaunos kojos. Gena sviedinį, mėto į krepšį — nepataiko, meta vėl — šauksmas lydi jo grimzdimą. O užduosios krūtinės konvulsisku kvėpavimu palydi kiekvieną pastangą. Susiduria jauni kūnai, parkrinta ant dulkėtos ištryptos žemės. Bet ir vėl keliasi. Dar didesniu įnirtumu siekia laimėjimo laurų. Kojos tarytum šeivos styptuoja. Ran- kos, it botagai, siekia toli. Griebia miklūs pirštai apvalų odo kamuolį. Dar šuolis, dar pašokimas — išslysta metamas sviedinys. Atsimušą į lentą, ji sudunda. Čia pat jau kitos rankos tankiu tempu prieš kojas plaka tarsį gyvą, karštą blyną. Išsisukimai, praėjimai vėju, veržimasis pirmyn, šuoliai atgal... Šūksniai nuolat skar- di ore.

Po pamokų lituanistinės mokyklos mokiniai visada žaidžia tautiniu tapusį krepšinio žaidimą. Arūnas Vilainis gina savo klasės garbę prieš vyriausiąją klasę.

Jis geras lošejas, nepavargstantis bėgikas, miklus ir greitas. O svarbiausia — karštas savo klasės koman- dos dalyvis ir jos laimėjimų trokšėjas.

Dar keli metimai, dar vienas susidūrimas. Trys kūnai parkrinta. Du pasikelia ir vėl stoja rungtyniauti, bet trečiasis tik pasisuka ir lieka gulėti. Tik po ilgoko laiko komandos žaidėjų pribėga prie gulintio Arūno. Tuo pat laiku iš mokyklos pastato išėina mokytojas Paraustis.

— Kas čia atsitiko? Ar susižeidė? — Nežinau, pone mokytojau... Kažkas atsitiko Arūnui Vilainiui.

Komandos kapitonas neramus. Žaidimas nutraukiamas. Mokytojas pasilenkia ties gulintuoju jaunuoliu. Arūno veidas išbalęs, bet jis kenčia neišduodamas garso.

— Kas yra? Ką skauda?

— Koją... Kairę...

Mokytojas žvilgtelė. Blauzdos iškilimas mėlynu guzu rodo aiškų vidinį kaulo lūžį.

— Nuneškite jį į šalį, po medžiais!

Paraustis bėga atgal į mokyklos pastatą. Telefonu išsukia greitosios pagalbos vienetą. Po to grįžta į kiemą laukti atvažiuojančio ambulanso.

— Kaip tai atsitiko?

— Mes trise susidūrėme, pone mokytojau. Du aštuntokai ir šeštokas... Arūnas. Jis užkliuvo už mano kojos, o ant jo pargiuvo Kestutis. Matyti, nepatogiai griuvo...

— Baikit žaidimą. Apsirenkit ir skirstykitės namo.

— O kas Arūną palydės į ligoninę?

— Aš pats jį palydėsiu.

Mokiniai lėtai skirstosi. Nenoromis. Netrukus toli pasigirsta artėjantieji sirenos garsai. Prie mokyklos

sustoja ambulansas. Sirena pereina į žemą ir niurnan- tį toną ir tik po minutės nutyla. Tačiau ant mašinos stogo vis tebesisuka raudonas šviesos signalas. Am- bulanso tarnautojai išsoka ir atidare užpakalines duris ištraukia neštuvus. Beveik bėgte įbėga į kiemą ir prisi- artina prie sužeistojų berniuko. Vienas baltai apsi- rengusių vyrų pastato neštuvus ant žemės.

— Kas mokes už nuvežimą?

— Aš.

Paraustis pasisako pavarde. Arūnas nori kažką sakyti, bet skausmo grimasa iškreipia jo veidą ir jis taip ir nesugebą pratariti.

— Ar klientas turi draudimą?

— To nežinau. Jis moksleivis. Aš esu čia mokytojas.

Viską vėliau išsiaiškinsiu susisiekę su ligonio tėvais.

Birutei grįžtant iš darbo Aušra pasitinka ją liūdna ir nusiminusi.

— Skambino mokytojas Paraustis... Arūnas...

— Kas atsitiko?

Nuėjaušimas sako, jog tai kažkokia nelaimė. Tary- tum nori atspėti iš dukters veido išraiškos kas įvyko.

— Žaidė krepšinį ir susižeidė...

— Kur jis dabar yra?

— Nuvežtas ligoninėn...

— Viešpatie! Kodėl tokia nelaimė? Kaip jam?

— Susilaužė koją.

— Koją! Na, to dar betrūko!

Birutė atsisėda virtuvėje. Akimis klaidžioja po

krosnį, lentynas ir šaldytuvo duris. Mintys veja viena

kitą.

(Bus daugiau)

AUDRA DĖL PILIETYBĖS

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Paskutiniuoju metu mūsų spaudoje kilo „Audra stiklinėje“ dėl Lietuvoje svarstomos pilietybės įstatymo. Dauguma yra pasipiktinę, kad išeiviams toks įstatymas esąs neteisingas, nes svetur gyvenantiems lietuviams ar lietuvių kilmės asmenims jis nepalankus, kadangi neduoda teisės turėti Lietuvos pilietybės arba jai įsigyti stato didelius reikalavimus. Lietuvos vyriausybės kritika išeivijoje prieštarauja mūsų ligšiolinės laikysenos ir veiklos principams, nes iki šiol mes atkakliai kovojome už Lietuvos vyriausybės pripažinimą, o dabar patys jau ją kritikuojame ir žeminame jos autoritetą.

Vyriausybė yra aukščiausias organas, kuris leidžia įstatymus ir turi pilną teisę spręsti, kas gali gauti pilietybės privilegiją, kas ne. Lietuvai labai rūpi jos piliiečių lojalumas ir ištikimybė jai. Pilietybės aptarimas gali turėti likiminę reikšmę atsikuriančiai respublikai, todėl sprendimą reikia palikti tiems, kurie privedė prie nepriklausomybės ir stengiasi ją išlaikyti.

Išeivija turi didžiųjų demokratijų pilietybes. Priimdami pilietybę, turėjome prisiekti savo pasirinktam gyvenamam kraštui visišką lojalumą ir išsiduoti kitų pilietybių. Ar pamiršome pilietybės priesaiką? Ir nesame benamiai, kurių negloboja jokia valstybė, turime daug teisių ir privilegijų, kurias labai plačiai naudojame, reikalaujame Lietuvai pripažinimo, statydami reikalavimus gubernatoriams, kongreso atstovams, senatoriams ir net Baltiesiems rūmams. Kritikuodami Lietuvoje svarstomus įstatymus, mes atmetame Lietuvos vyriausybės autoritetą. Tai ko ji gali iš mūsų tikėtis, jei jau dabar norime pristiegti savo valią? Be to, sunku įsivaizduoti, kad išeivijos dauguma masiškai vyktytų į Lietuvą apsigyventi. Nejaugi manome, kad gyvendami Amerikoje, Kanadoje ar Australijoje, turime teisę reikalauti pilietinių teisių atsikuriančioje Lietuvoje? Ar skubėtume sprausminiais lėktuvais balsuoti rinkimų metu? O kaip su mūsų orientacija? Juk viena iš pagrindinių pilietybės privilegijų yra teisė balsuoti, taip pat tarnauti kariuomenėje ir mokėti mokesčius. Kuris iš šių elementų gali būti pritaikytas išeivijai? Balsuoti rinkimuose, kai nesiočiuojame asmens ar numatomo įstatymo pozicijoje? Tarnauti kariuomenėje? Mokėti mokesčius? O gal tik trokštame nusavintos savo ar savo tėvų nuosavybės?

Abejonės nėra, kad asmenys, kurie tikrai trokšta grįžti į

Lietuvą ir tapti jos piliečiais, tą galės padaryti. Svarstytame pilietybės įstatyme taip pat yra punktas, kuriame sakoma, kad „teisė į Lietuvos pilietybę jie (išeiviai – A.B.) įgyvendina persikėlę į Lietuvą arba gyvenant ir kitose valstybėse, jeigu tai neprieštaruoja tų valstybių įstatymams“. Savaimė suprantama, kad šalutinis pilietybės įstatymas numatys įvairias išimtis ir numatys pilietybės suteikimo galimybes tiems asmenims, kurie jau turi kitų kraštų pilietybes. Juk ir Amerikoje teisėtai imigrantas privalo laukti penkerius metus, kol gali gauti pilietybę, o per tuos penkerius metus kasmet privalo užpildyti specialų dokumentą, kuriame nurodomas jo pastovus adresas, darbovietė ir kita informacija. Išlaikius egzaminus, suteikiama teisė duoti priesaiką, atsiduoti visų kitų kraštų pilietybių.

Virš keturių dešimtmečių gyvenimo Šiaurinėje Amerikoje turėjome įsigyti lojalumo bei dėkingumo jausmus, kai klajūnai ir benamiai su džiaugsmo ašaromis sveikinome Laisvės statulą. Čia sukūrėme naujas šeimas, užaugino vaikus ir be atvangos kovojome už Lietuvą. Todėl dabar, kai ji bando atsistoti ant savų kojų, nediktuoame jai įstatymų, nesunkinkime vyriausybės darbą, tik kiekvienas individualiai rūpinkimės savo reikalais. Vienas bandys atgauti savo nuosavybę, kiti pageidauja pilietybės, jei pasiryš nutraukti ryšius su išeivijos metais gyven-tais kraštais ir pastoviai apsigyventi Lietuvoje. Lietuva, kaip ir kiekviena kita valstybė, nori lojalų ir naudingų piliečių. Kiekvienas išeivis gali laisvai lankytis Lietuvoje, atstogauti, vasaroti, varyti prekybą, dalyvauti kultūriniame gyvenime. Išeivių rašytojų knygos jau masiškai leidžiamos. Išeivijos menininkai, muzikai, pedagogai, verslininkai nuolat keliauja į Lietuvą, savo talentu, žiniomis ir darbu jai padėdami ekonomiškai sustiprėti ir „suvaržyti“. Argi to nepakanka? Tik prisiminkime senesnę išeivijos kartą, įsikūrusią Amerikoje dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, Amerikos lietuviai visokeriopai rėmė Lietuvą, joje lankėsi, viešėjo, atstogavo, bet neatrodo, kad jų didelė dauguma būtų sugrįžusi į savo tėviškes pastoviam apsigyvenimui.

Kaip ten bebūtų, džiaukimės turėdami nepriklausomą Lietuvos darbščią vyriausybę ir savo kritika nesunkinkime jos ir taip nelengvo darbo. Ilgus

Vytautas Starinskas, „Vermont Sunday Magazine“ foto korespondentas (dešinėje), grįžęs iš Lietuvos kalbasi su JAV prezidentu George Bush, Kennebunkport, Maine.

BOSTONO ŽINIOS

LIETUVOS PRIMADONNA PABALTIOJO KONCERTE

Pabaltijo draugija verta pagarbos ir padėkos, kad ruošia koncertus geroje koncertinėse salėse. Šįmet lapkričio 3 dienos koncertas buvo First and Second Church of Boston, salėje kuri tiko Lietuvos operos solistei ir Vilniaus konservatorijos profesorei Gražinai Apanavičiūtei. Jos akompaniatorius, Vytautas Bakšys yra puikus profesionalas pianistas ir kompozitorius; jis šiuo metu dėsto Amerikoje praga-rsėjusiame Tanglewood.

Solistė atliko 24 kūrinius. Šį koncertą pavadinau akademinio koncertu, nes jis klausytojui atskleidė pagrindinius muzikinius laikotarpius – 17 šimtmečio baroką, klasikinį periodą, romantinę muziką ir 20 šimtmečio lietuvių kompozitorių kūrinius. Tokio ilgio ir pobūdžio koncertą galėjo atlikti daug metų operoje dainavusi solistė dėstanti Vilniaus konservatorijoje. Gražinos Apanavičiū-tės balsas yra lygus, ištemptas kaip metalinis siūlas, didelis, tinkantis ypač Wagnerio operoms atlikti. Technikiniu atžvilgiu Gražina buvo meistrė. Jos dinamikai pastatyti klausu-ka, pianissimo pasigėdo ne vienas klausytojas, ir jos aukštų gaidų ėmimas buvo per staugus. Tai tik mano nuomonė, kuri gali būti asmeninė, nes salėje esantys klausytojai solistę žavėjosi.

Koncertą dainininkė pradėjo Alessandro Scarlatti „Son tutto duo“. Sekė Antonio Caldara

dešimtmečius kovoję už nepriklausomybę teisę Lietuvai, dabar neverskime jos paklusti mūsų pageidavimams. Tam neturime jokios moralinės teisės. Kai mūsų tėvynainiai kentėjo baisią vergiją, mes gyvenome laisvėje, todėl jiems tenka Lietuvos sprendimų privilegijos kaip teisėtai atpildas už ištvermę, drąsą ir kovą.

„Alma del core“, Alessandro Stradella „Pieta signore“ ir Luigi Luzzi „Ave Maria“.

18 amžiaus klasikinės stilius ieškojo muzikoje grožio, griežto ritmo, proporcijos, susilaikydamos nuo emocijų. Grožis buvo pačioje muzikoje. Solistė lyg sutverta klasikiniam stiliui: jos laikysena scenoje santūri, rimta, toks ir balso tembras. Iš klasinio stiliaus Apanavičiūtė klausytoją nuvedė į modernų stilių, kurio esmė yra naujų būdų ieškojimas, sugriovus senas taisykles, ypač davus lygias teises disonansams, chromati-niams ėjimams, sugriovus tona-cijas. Moderniajai muzikai atstovavo Jurgis Juozapaitis, atliekantis jo „Diemedžių žydėsiu“, „Vakaras jūroje“, „Saulės kūdikis“, „Saulės kelias“, „Alyvos“. Tai ciklinis veikalas, reikalaujantis stiprios dinamikos, originalus. Sekė trijų lietuvių kompozitorių arijos iš jų operų. Eglės arija iš operos „Pilenai“, Vytauto Klovo, Dailios arija iš operos „Dalia“, Balio Dvariono ir Gražinos arija iš operos „Gražina“ Jurgio Karnavičiaus. Solistė tas arijas atliko puikiai.

Po pertraukos išgirdome iš trijų romantinio stiliaus operų.

„Ritorna vincitor“ iš operos „Aida“, Giuseppe Verdi. Suicido arija iš operos „La Gioconda“, Amilcare Ponchielli. „Dich theure Halle“ arija ir operos Tannhäuser, kompozitorius Richard Wagner.

Liaudies daina neša pasitenkinimą ir džiaugsmą mums visiems. Solistė dovanavo mums keturias liaudies dainas. „Kad aš našlaitėlė“ harmonizuota Aleksandro Kačanauskos, „Oi užkilokit vartelius“, harmonizuota Balio Dvariono, „Malda“ Felikso Bajoro, „Ant kalno karklai siubavo liaudies daina, harmonizuota Vytauto Juozapaitio. Šalia liaudies dainų solistė pasirinko keturias originalias mūsų kompozitorių dainas. „Daina apie Nemunėlį“ – Juozas Tallat-Kelpša, „Vilnelė“ Aleksandras Kačanauskas, „Tėvynė Lietuva“, Algimantas Bražinskas, „Baltų beržų kalva“, Algimantas Raudonikis. Klausytojams ilgai plojant, solistė atliko dar vieną Griego veikalą. Pianistas Vytautas Bakšys meniškai akomponavo solistę. Solistė paliko malonų įspūdį, supažindino klausytojus su įvairiaspalve programa ir parodė mūsų tėvynės kompozitorių kūrinius.

Elena Vasyliūnienė

NEW JERSEY, NEW YORK – „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadienis nuo 2 iki 3 v. p. p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM bangos. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadienis girdimos nuo 1 iki 2 v. p. p. Dr. J. J. Stukas – direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

DĖMESIO

visiems norintiems susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turtą LIETUVOJE!

1991 metų birželio 18 dieną išleistu LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU, lietuviai norintys susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, kaip:

1. Žemę
2. Miškus
4. Ūkinius-komercinius pastatus
4. Gyvenamuosius namus

TURI BŪTINAI PADUOTI prašymus dėl turto atgavimo iki 1991 metų gruodžio 31 dienos.

Šiuo skubiu reikalu jums gali patarnauti **Juridinė Agentūra „JusCon“ Lietuvoje** ir jos atstovai Kanadoje. Visi dokumentai pristatomi į vietines savivaldybes, pagal turto vietą Lietuvoje, per 3-4 dienas nuo jų užregistravimo. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis:

tel. (416) 767-8711
FAX (416) 536-1263 Toronto.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sažiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

FOR RENT

Marquette Parko rajone išnuomojamas naujai remontuotas 2 mieg. kambarių butas II aukšte. Pageidauja ramių žmonių. Nuoma pigi – \$285 + utilities. Terautis tel., 312-434-0566.

Išnuomojamas Brighton Pk. saulėtas 4 kamb. butas, pirmame aukšte, \$390 mėn. su šiluma. Kreiptis po 6 val. vakaro, tel. 312-890-1877 arba 312-247-3777.

FOR SALE

NAUJIENA! Parduodamas gražiausias Lietuvos ginteras; įvairūs karoliai, žiedai, Aušros Vartų Marijos ginterinė mozaika, ginteriniai bei inkur-tuoti paveikslai, įvairūs lino audiniai. Pustatome arba pasiūniname. Kreiptis: tel. 708-656-6599

DAVID FAINHOUZ
LITHUANIANS IN THE USA
Aspects of Ethnic Identity, knyga anglų kalboje. Sis dr. D. Fainhouz darbas apie lietuvių imigrantų Amerikoje etninę identifikaciją užpildo spragą, kuri egzistavo lietuvių istorijos moksluose, svarstant lietuvių tautinės sąmonės vystymosi eigą. Knyga svarbi tuo, kad joje iškeliamas Amerikos lietuvių imigracijos vaidmuo, kuriant nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Knyga įrišta minkštais viršeliais, 246 psl., papildyta istorinėmis nuotraukomis. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos leidykla. Knygos kaina 15 dol. Su persiuntimu 17.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 1.20 dol. valstybės mokesčio. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233
INCOME TAX – INSURANCE
• Namų pirkimas ir pardavimas
• MLS kompiuterių ir FAX pagalba
• Veltui namų įvertinimas
• Greitas ir sažiningas patarnavimas
• Visi agentai kalba lietuviškai
• Nuolaida pensininkams

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinstrubienė,
Realtor Assoc.
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

HELP WANTED

Reikalingi sluviškalio kasdieninių suknelių siuvimui iš sukirptų medžiagų. Užmokėstis nuo išdirbio (akordinis). Kreiptis: 312-868-9236. Kalbėti lenkiškai arba angliškai. Palikti žinią (message).

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos mus. (312) 317-0313

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. – (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAIŠYMA.
Turis Chicago miesto leidimą Dirbu ir užmestį Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Ar jūs patenkinti savo drauda ir investavimu? Paskambinkite ir patyginkite. Gal mes galime suteikti jums pinigų.
Angelė Kavakas
(708) 579-5585 arba (708) 257-8652

The Prudential

KVALIFIKUOTA PLAUKŲ KIRPĖJA
Kerpu plaukus moterims ir vyrams. Reikalai esanti, galiu atvykti į namus.
Kreiptis: Adelė 708-599-3472

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVAS
Kreiptis: Hermis Deckys
Tel. 585-8824. Nuo 8 ryto iki 6 v. Kalbėti lietuviškai

Siunčiame į Lietuvą

maisto paketus nepasiturintiems ir neturintiems giminių Amerikoje. Labdaryų Sąjungos konteineris išvyksta gruodžio pabaigoje, su pieno milteliais kūdikiams, maistu vaikams, kepimo aliejumi ir t.t. Norintys prisidėti prie šios siuntos, aukas gali siųsti šiuo adresu:

Lithuanian Catholic Charities
2636 W. 71 Street
Chicago, IL 60629

Galite nurodyti, kokio miesto „Caritas“ organizacijos skyriui perduoti nusiųstą maistą.

LIETUVIAI, KURIE TURI LIETUVOJE TURTA

IR NORĖTŲ VĖL ATGAUTI SAVO SODYBAS, ŪKIO ŽEMES, KAIMUS, MIŠKUS, DVARUS, NAMUS MIESTE, IR NAMUS KUR KITUR.

PRAŠAU KREIPTIS Į
KAZIMIERĄ RAMANAUSKĄ
LOS ANGELES (213) 662-3963

KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA SVEIKINAME DRAUGUS IR PAŽISTAMUS.

Tegul šventiška nuotaika, gera sveikata ir visakeriopa laimė lydi ir per 1992 metus!

Irena ir Leonas Kriaučeliūnai

Sen. Judy Bar Topinka, Illinois valstijos atstovė, didelę lietuvių draugę, kalba Lemonto lietuviams.

Nuotr. J. Tamulaciū

LIETUVIAI FLORIDOJE Sunny Hills, FL

PIRMOJI PAŽINTIS SU NAUJU VYSKUPU

Ne kartą teko rašyti apie vyskupą Keith Symmons, Tallahassee-Pensacola vyskupijos valdytoją, kurį radau į Sunny Hills persikėlęs. Jis mus lankydavo kasmet, ir daugiau negu po kartą. Kai maždaug prieš metus jį iškėlė kitur, naujasis vyskupas ilgai neturėjo progos į Sunny Hills užsukti.

Pagal naujasis vyskupas John M. Smith čia atvyko lapkričio 30 d. ir su Sv. Teresės parapijos tikinčiaisiais praleido keletą valandų. Iškilmes prasi-dėjo Kalvarijos (Calvary) katalikų kapinėse, kuriose jau guli kelios dešimtys apylinkės gyventojų, daugiausia lenkų ir lietuvių, bet vietos yra dar kelioms tūkstančiams. Buvo šilta, apniukusi diena ir oro pranešėjai skelbė lietu. Gal todėl pastatyta palapinė, kurioje, koncelebruojamas su berods aštuoniais kunigais, vyskupas laikė Mišias ir pasakė penkų su puse minučių pamokslą. Pasi-rod, geram kalbėtoji per penkias minutes galima labai daug pasakyti. Pirmą pasi-džiaugė, kad Sv. Teresės parapi-joje gausu lenkų, kad pats klebonas Francis Szczykutowicz irgi lenkas ir kad lenkus jis brangina, nes jis davė pasku-tinį popiežių Joną Paulių II. Antras komplimentas buvo mums, lietuviams. Mus irgi lygiai vertina, nes jo viena sesuo iškėjęsi už Pennsylvani-jos lietuvių, kurio pavardė Jakštys (ištarė taip, kaip mes tariame, tad veikiausiai jis rašosi Yakshtys ar pan., o gal ir rašosi mūsiškai, bet vyskupas moka ištarti svainio pavardę).

Antroji iškilmių dalis tai nesenai įrengto varpo ir prieš metus užbaigtos salės šven-tinimas. Varpinę pašventinus, nematomas, nejudantis varpas ėmė labai skardžiai gauti. Salę šventinant, iškilmes stebėjome iš parapijos kiemo, nes lietus taip ir neišdrijo prapliupti...

Idomiausia dalis buvo vaišės. Padėjęs ganytojo lazda ir litur-ginius drabužius, per kelias minutes jis salėje atsirado su juodu švarkeliu ir koloratka, kaip kiti kunigai. Kaire ranka kišenė, dešine sveikinosi su atėjusiais jį pagerbti. Buvo, tiesa, garbės stalas, bet garbusis svetys ėmė į rankas lėktę ir stoji į eilę patiekalų prisikrauti. Žinoma, eilėje pirmas, nes klebonas ir kunigai už jo stoji. Pavalgius ėjo nuo stalo prie stalo, mus kalbino, juokavo. Kai pasisakė esąs airis, priminiau šimtmečio pradžios istoriją, kai airiai angliakasiai su lietuviams ir lenkais Pennsylvanijoje kartu vargo. Pasakiau: „Per piknikus ir gerai pasimušdavo!“ Vyskupas: „Turbūt lietuvių ai-riams gerai įkredavo?“ Aš svetių pagerbdamas: „O ne, airiai lietuvius supliedavo!“...

gas ir darbą tinkamai atlikti. ...Darbai, kurie buvo įgyvendinti, yra ne mano, bet mūsų visų. Be jūsų pagalbos ir jūsų entuzi-jazmo nebūtume tų darbų nu-veikę. Labai džiugu, kad mūsų kadencijoje įvyko svarbiausias dalykas – Lietuva tapo laisva ir nepriklausoma. Mes tuo galime didžiuotis, nes to tikslą siekiant nuolatini nestovėjome. Manau, kad naujoji valdyba įsijungs į darbą, nes dabar Lie-tuvai nepaprastai daug reika-linga įvairios pagalbos“.

Kreipdamasis į naująją valdy-bos pirmininką Kęstutį Miklą kalbėjo: „Aš tikiu, kad jūs lygiai taip pat sumaniai ir energingai dirbsite su savo valdyba, kaip ir mano valdybos nariai man pa-dėjo. Aš jums linkiu geriausios sėkmės“!

Vytautas Alksninis, ištiesęs ranką Kęstutiui Miklui, paža-dėjo savo talką.

Kęstutis Miklas, padėkojęs už linkėjimus, patikino, kad jis ir jo valdyba Malvina Klivečienė, Linas Sidlauskas, Paulius Jur-kus, Vincas Blažaitis, Raimun-das Šližys ir Kęstutis Bileris stropiai ir sąžiningai atliks jiems patikėtas pareigas.

Šioje vietoje tenka atkreipti dėmesį į Kęstutį Miklą plačia visuomeninė veikla. Jis yra pir-mininkas Susivienijimo Lietu-vių Amerikoje 126 kuopos ir New Yorko Šaulių kuopos. Buvo narys senosios apygardos valdyboje ir ėjo vicepirmininko pareigas renginiams ir specia-liams reikalams. Taip pat yra korespondentas lietuviškos spaudos reikalams Jungtinėse Tautose.

Vytautui Alksniniui buvo įteikta Juozo Polio knyga-albumas „Gimtoji mūsų žemė“. Visi posėdyje dalyvavę toje knygoje pasirašė.

Vytautas Alksninis, padėkojęs už dovaną, žymėjimų lakštais apdovanojo šiuos asmenis: Gediminą Rajecką, Ramutę Cėsnavičienę, Kęstutį Miklą, Romą Kežį, kun. Pranciškų Gedgaudą, OFM., Vytautą Žuką, Juozą Kazlį ir Raimundą Šližį. Panašų atžymėjimą yra gavę Paulius Jurkus ir Malvina Klivečienė.

Po posėdžio buvo skaniai pasivaizinta senojo ir naujojo pirmininkų paruoštomis vaišėmis. Čia buvo net ir lietuviškos duonos ir skilandžio. Tuos pro-dukts, grįždamas iš Lietuvos, atsivežė Vytautas Alksninis. P. Palys

P A D Ė K A A.†A. JUOZAS TAKULINSKAS

Mano mylimas Vyras mirė 1991 m. lapkričio 23 d. Čika-goje. Buvo palaidotas lapkričio 26 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkoju kun. klebonui J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias bažnyčioje ir velionio palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Dėkoju dr. Ed. Razmai ir gydymą ligoninėje, aplankiusį velionį namuose ir koplyčioje.

Nuoširdi padėka solistei D. Stankaitytei už gražų giedojimą.

Dėkoju visiems jį aplankiusiems koplyčioje, už aukas šv. Mišioms ar šeimos nuožiūrą.

Ačiū karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę: žmona Juzė ir kiti giminės.

A.†A. JADVYGAI JASIŪNIENEI

Lietuvoje mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos dukrai LORETAI JASIŪNAITEI, kuri šiuo metu svečiuojasi Amerikoje, broliams MATUI ir VYTAU-TUI JASINEVIČIAMS, seseriai GENEI JASINEVI-ČIUTEI ir visiems giminėms bei artimiesiems.

Rita Darienė
Bronė Rusteikienė
Juozas ir Teresė Kasparai
Bernardas ir Birutė Vindašiai
Kazimieras ir Katrytė Valiai

*Iš tavo rankų pražydėjo gėlės,
Išsiskleidė gražiausi pumpurai,
Dabar Aukščiausio Sūtvėrejo Soduos,
Gereikis amžiais, deimantų žiedais.*

P A D Ė K A Mūsų Mama, Močiutė ir Teta A.†A. ADELĖ BUDZYTĖ DUOBLIENĖ

Skaudžiai įsibrovėlio sumušta, mirė š.m. lapkričio mėn. 12 d. Palaidota lapkričio mėn. 16 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Dėkojame Adelės jaunystės draugams, kunigams; kun. Kidykui už lankymą ligoninėje ir namuose, už gedulingas šv. Mišias ir ypatingą pamokslą, apibūdinusį velionės gyvenimą ir už palydėjimą į kapines. Kun. Mažrimui už dalyvavimą bažnyčioje ir pravedimą giesmių kapuose.

Dėkojame vargonininkui ir sol. Jonui Vazneliui už taip įspūdingas giesmes.

Ypatinga padėka Adelės ir mūsų draugams, atsilankiu-siems į laidotuvių koplyčią.

Taip pat dėkojame visiems, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvių šv. Mišiose, Marquette Parko bažnyčioje.

Ačiū visiems už gražias gėles, už paaukotas šv. Mišias ir pareikštas užuojautas asmeniškai bei raštu.

Dėkojame jauniems karstanešiams, išpildžiusiems velionės norą.

Taip pat dėkojame laidotuvių direktoriui James Jaeger už ypatingai gerą ir rūpestingą patarnavimą.

Mes Jūsų visų niekada nepamiršime.

Sūnūs ir dukterėčia su šeimomis.

P A D Ė K A

Šių metų spalio 9 d. Amžinybėn iškeliavo mano brangi žmona

A.†A. JULIJA RUTELIONIENĖ,

skausme palikusi mūsų sūnų Algimantą su šeima ir daugelį liūdinčių širdžių abejojose Atlanto pusėse.

Amžinam Poilsui sugrįžo į savo Tėvų laisvą žemę, ir lapkričio 11 d. palaidota Kauno kapinėse, šalia savo sesutės Genovaitės ir jos vyro Vytauto Valiukevičiaus.

Dėkoju visiems už užuojautas, už maldas, už užprašytas šv. Mišias, už aukas religiniams, Labdaros ir tautinėms or-ganizacijoms ir už paramą mūsų Ambasadai Vašingtone.

Ypatingai dėkoju Nijolei Kuprėnaitėi-Shattely ir Sheila Burrell už neįkainojamą paramą tokiu sunkiu ir skausmingu laiku. Jos buvo arti, kai mums pagalba buvo reikalinga.

Dėkoju Marytei ir Jonui Vaitkams už suorganizavimą ir pravedimą pamaldų Šiluvos koplyčioje, Vašingtono bazilikoje; kun. Kastyčiui Ramanauskui už šv. Mišias ir turiningą pamokslą bei visiems, gausiai dalyvavusiems velionės pagerbime.

Dėkoju gerb. Stasiui Lazoraičiui, Lietuvos Ambasadoriui Vašingtone, asmeniškai sutvarkiusiam dokumentus, reikal-ingus velionės palaikų pervežimui į Lietuvą.

Galiausiai dėkoju visiems, labai skaitlingai daly-vavusiems pamaldose Vytauto Didžiojo bažnyčioje Kaune, už jaudinančias choro ir Stygų orkestro melodijas, už daugybę gelių ir už parodytą meilę ir nuoširdumą velionei ir jos artimiesiems.

Miela Julyte, ilsėkis ramybėje, o Dievas teatlygina vi-siems, bet kuo prisidėjusiems prie Tavo pagerbimo.

Giliai nuliūdęs

Tavo Vyteli...

Mielai Motinai ir Močiutei

A.†A. ONAI IZOKAITIENEI

atsiskyrus su šiuo pasauliu, dukteriai DANUTEI, il-gametei „Grandies“ ansamblio komiteto narei su šeima, vaikaičiams: VIKTORUI, JULIJAI, STEPUI, RASAI ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir dalinamės skausmu.

Jaunimo tautinis ansamblis
„Grandis“

Brangiam Vyriui, Tėvui ir Seneliui

A.†A. STASIUI MICKEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame ADOMĄ, TADĄ, STASĮ ir visą MICKEVIČIŲ-MICKŲ šeimą.

Kazys ir Mara Almenai
Danutė Cunningham
Algimantas ir Teresė Landsbergiai

A.†A. JONAS STOČKUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Park apylinkėje. Mirė 1991 m. gruodžio 16 d. 12 val. dieną, sulaukęs 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime seserys: Teresė Alenskienė, vyras Jurgis ir šeima Lemont, IL ir Petronėlė Abromaitienė, vyras Karolis ir šeima Toronto, Kanada.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, gruodžio 18 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 19 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažis-tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę seserys ir jų šeimos.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345.

A.†A. ROZALIJAI ŠILIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame mūsų buv. pirmininką ir revizijos komisijos narį, jos sūnų VYTENĮ su šeima.

Lietuvių Bendruomenės
Brighton Park apylinkė

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. • Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills

2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti

skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MUS

x Kun. Ričardas Pukenis, Panevėžio Švč. Trejybės ir Uliūnų Kristaus Dangun Žemimo parapijų administratorius, kreipiasi į lietuvių Amerikoje, ypač į panevėziečius, prašydamas padėti jam įsigyti vargonus. Jis yra atnaujinęs tris bažnyčias. Jo adresas: Sodų 3, 5300 Panevėžys, Lithuania. Šime reikale tarpininkauja Marijonų provinciolas kun. V. Rimšelis, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629. Aukais galima rašyti Marijonų vardu (Marian Fathers). Tokios aukos nuskaitomos nuo mokesčių. Tiesiai čekius siųsti į Lietuvą dar negalima.

x Advento seminarų paskutinė paskaita vyks šį sekmadienį, gruodžio 22 d., po 11 val. lietuviškų Mišių Šv. Antano parapijoje Cicero, Ill. Kalbės ekonomistas Jonas Pabedinkas tema „Enciklikos ir Lietuvos ūkio reformos“, daugiausia dėmesio kreipdamas į naujausią pop. Jono Pauliaus II encikliką „Centesimus annus“. Visi kviečiami atvykti į jaukioje adventinėje nuotakoje išgirsti minčių, kurios padės mums geriau suprasti savo pasaulietišką krikščionišką pasaulimą taisyti Viešpačiui kelia.

x Ateitininkų kūčios – sekmadienį, gruodžio 22 d. 3 v. p.p. JC didžiojoje saleje. Vietas rezervuoti reikia skambinti jau dabar **Valerijai Žadeikienei 708-424-4150.**

x Naujų Metų pokylis, kurį rengia Lietuvių Opera, įvyks Jaunimo centre gruodžio 31 d., 7:30 val. vak. Dar galima užsakyti vietas pas to pokylio šeimininką Jurgį Vidžiūną, paskambinus jo telefonu **312-767-5609.** Jis teikia visas informacijas ryšium su Naujų Metų baliumi, kurio metu bus svečių mašinoms saugojamos policijos. Kviečiame dalyvauti ir tuo padėti mūsų Operai šį pavasarį pastatyti naują operą.

x Kam siųsti per pašta, jei **BALTIA EXPRESS** siunčia du kartus greičiau, daug pigiau ir pristato siuntinius į namus. Tik 90 ct. už svarą. Galima siųsti nauja ir naudota. **Baltia Express Co., 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652, tel. 1-800-SPARNAL, 1-800-772-7624.**

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdėd. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 182
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Dr. Antanas Gudauskas, iškviestas iš Lietuvos prof. J. J. Phillips, dalyvavo ginekologijos pasauliniame kongrese Las Vegas, Nevadoje. Dabar būdamas Chicagoje, lydimas E. Radvilienės, lankėsi „Drauge“, kur susipažino su laikraščio spausdinimo technika bei redagavimo darbu.

x Nijolė Sadūnaitė, didelė kovotoja už Lietuvos ir lietuvių laisvę, buvusi Sibiro tremtinė, gavusi Pranciškonų universiteto, kuris yra Steubenville, Oh., medali „Poverello“, atsiuntė kalėdinius sveikinimus „Drauge“ redakcijai iš Clevelando, kur šiuo metu laikinai gyvena.

x Lietuvių išeivijos operos laimėjimo bilietų terminas baigiasi šiais metais gruodžio 31 d. Iki tos datos turi būti sugrąžintos tų bilietų šaknelės, kad jos galėtų būti įdėtos į traukimo ratą. Gražindami tas šakneles, dar ir savo pinigine auką pridėjo Aldona ir Vincas Šmulskščiai iš Chicago, Mykolas Manomaitis iš Bostono, Ma., Viktoras Chai-nas iš Naples, Fl., Eleonora ir Mečys Valiukėnai iš Chicago, Joana ir Romanas Drukteiniai iš Omahos, Ne., dr. Irena Kuras iš Chicago, dr. V. Dubinkas iš Chicago, Ilona Baranaukas iš So. Boston, Ma., Albina ir Liudas Ramanauskai iš Oak Lawn, Il., Dana ir Ray Norvaisos iš Auroros, Il., dr. Augustinas Laucis iš Mt. Olive, Il. ir Cecilija Balsys iš Redford, Mi.

x Margučio rengiamas Lietuvoje išgarsėjusio „Jonio“ ansamblio koncertas bus 1992 m. vasario 2 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Visi kviečiami. Margučio raštinėje priimami telefoniniai bilietų užsakymai, tel. 312-476-2242.

x Jūsų giminės iš Lietuvos atvyksta AEROFLOTU į New York arba Washington, o jūs neturite, kas juos pastinka? ATLANTA Import-Export padės jums: giminės atvešime ir nuvešime automobiliu į Chicago bei netolimus miestus. Čia taipgi galite pasiteirauti dėl AEROFLOT bilietų bei vizos pratesimo. Sutvarkysime jūsų giminaičių kelionę iš Lietuvos į Chicago: siūlome pigius bilietus grįžti namo. ATLANTA IMPORT EXPORT, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121. Dirbame: nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v. r. ir 5 v. p.p., šeštadienį nuo 10 v. r. iki 3 v. p.p.

x Talman Deli sveikina Šv. Kalėdų šventėje, ir linki sveikų ir lietuviškai darbingų 1992 metų. Kviečiame apsilankyti ir pasirinkti mūsų gaminių Jūsų Kūčių ir Kalėdų stalui. Priimami užsakymai telef. 312-434-9766. Talman Deli darbo valandos: kiekvieną dieną nuo 8 v. r. iki 6 v. v. Sekmadieniais nuo 9 v. r. iki 2 v. p.p. Kūčių dieną, gruodžio 24 d., nuo 8 v. r. iki 4 v. p.p. Kalėdų dieną – uždaryta.

Sveikiname ir linkime gerų švenčių!

x NIDA, delikatesų parduotuvė, 2617 W. 71 St., tel. 312-476-7675, Kūčių ir šv. Kalėdų stalui kviečia jus užsakyti įvairių maisto gaminių: kimštą, lydeka, žuvys pomidorų padaže, įvairios silkės, stintos, rūkytos žuvys, ungurys. Didelis pasirinkimas mėsos patiekalų bei vyniotinių. Saldumynų stalui: tortai, sausainiai, eglutės, grybukai, slizikai, su aguonu pienu, kisielis ir kt. gaminiai. Darbo val.: 8 v. r. – 6 v. v. Parduotuvė bus atvira: sekmd., gruodžio 22 d. ir pirmad. gruodžio 23 d. Kūčių dieną dirbsime iki 4 v. p.p. Skanių švenčių jums linki NIDOS savininkai!

x Saviems vaikams, draugams, pažįstamiems ir jaunoms šeimoms geriausia kalėdinė dovana yra užsakyti laikraštį ar padovanoti lietuvišką knygą. Jei užsaksit „Draugą“, jis lankys visus metus penkis kartu per savaitę, ir jaunimas prisimins savo artimuosius ar tėvus.

x Audrius Polikaitis studijuoja Illinois Institute of Technology ir ruošiasi daktaratui elektros inžinerijoje. Audrius yra dabartinis Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkas ir yra aktyvus Chicago studentų ateitininkų draugovės narys. Draugovė ruošia Chicago ateitininkų kūčias, kurios prasideda sekmadienį, gruodžio 22 d., 3 v. v. Mišiomis Jaunimo centre didžiojoje saleje. Audrius rūpinasi, kad gražiai skambėtų tradicinės kalėdinės giesmės.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus penktadienį, gruodžio 20 d., 6:30 val. vak. mokyklos saleje. Bus valdybos rinkimai ir pranešimai. Po susirinkimo bus kalėdinis pobūvis. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

x Lietuvių Opera sveikina Kalėdų švenčių progą savo mecenatus ir rėmėjus, dainininkus išeivijoje ir Lietuvoje ir plačiąją lietuvių visuomenę, kuri lankosi mūsų Operos vieneto spektakliuose. Visiems linki taip pat laimingų ir sveikų 1992 metų!

x Adv. Povilas Žumbakis ir kolegos sveikina savo klientus ir visus lietuvius su šv. Kalėdom ir Naujaisiais Metais, linkėdami visiems laimingos ir linksmos ateities.

x Antanas Šantaras, Tinley Park, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų Metų progą sveikina savo giminės, draugus ir pažįstamus, linki visiems geros sveikatos per visus 1992 metus. Ta proga skiria auką „Draugui“.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.**

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į **Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct. Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333.**

x Lietuviškos Kūčios Lietuvių centre Lemonte šįmet įvyks penktadienį, gruodžio 20 d., 7:00 val. vak. Prašome užsakyti vietas iš anksto, skambinant **708-257-7134 arba 708-257-7114.** Bus tradiciniai kūčių valgiai ir trumpa programa. Rengia JAV LB Lemonte apylinkė.

x G. T. INTERNATIONAL, INC. parūpina jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus, neskreندان per Maskvą. Su jūsų giminėmis Lietuvoje ryšį palaiko ir visokeriopą informaciją perduoda mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Taip pat rašome vietinius bilietus, tvirtiname Aeroflot reisu ir parūpiname profesionalų pasitikimą New York'e ir Washington'e. Prašome kreiptis: **9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-7272.**

x KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti rūbus, naujus ir dėvėtus, batų, medžiagas, maistą, bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: **G. T. INTERNATIONAL, 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-7334.**

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KALĖDŲ GĖLĖS

Varpai Betliejun šaukia, Varpai Betliejun lydi, – Visam šviesiam pasauly Kalėdų gėlės žydi.

Laukai, miškai ir pievos. Klevai, berželiai, uosiai Baltais žiedais sidabro Jau šventei pasipuosė.

Atlėks žirgais lediniais, Sparneliais greito vėjo, Apgaus mus baltą žemę Šventa naktis Betliejaus.

Jau angelėliai gieda Aukštam skliaute parimę – Jau žemės Meilė gimė, Jau mūsų Džiaugsmas gimė.

Varpai sutikt jį kviečia, Varpai visur jį lydi – Visam šviesiam pasauly Kalėdų gėlės žydi.

Vytė Nemunėlis

RAUPSUOTASIS (Legenda) (Tėsinys)

Ta senutė turėjo vieną vaikaitį (anūką). Tai sūnus jo vienturčio sūnaus. Jis buvo labai ramaus ir kilnaus būdo. Visada nusileisdavo, kur tik buvo galima. Niekada jis nesijautė taip laimingą, kai turėdavo progos padėti kokią suvargusiam senam asmeniui, pamaitindamas pavargėli, gindamas silpną nuo stipresnio, užstodamas teisų prieš neteisėną. Chan Kin Ling mokėsi gerai ir stropiai. Jis buvo gabus ir geros orientacijos. Didžiausias senutės troškimas buvo, kad jis liktų krikščionių. Ji išmokė vaiką visko, ką tikėtai ji žinojo. Ji jam pasakojo apie Jėzų užgimimą tvartelyje, apie Jo pilną kančių gyvenimą, Jo žiaurią mirtį ir apie Jo švėčiausios Motinos skausmus.

– Močiute, jei aš ten būčiau buvęs, aš būčiau kovojęs prieš visus: žiaurius kareivius, bailių teisėją ir nedėkingus žydus, kurių daugybė taip dažnai gydė nuo apakimo, rauptų ir kitų ligų.

Jo balsas suvirpėjo, kai tarė žodį „raupų“. Raupai toje apylinkėje buvo beveik kasdieninė liga. Tokio ligonio likimas baisus. Raupsuotuosius toje apylinkėje registruodavo, išdėdindavo jų odoje neįdildomus ženklus. Juos sodindavo į laivelius, įdėdavo mažai maisto, pastumdavo nuo kranto į upę, uždrausdami jiems kurti nors išlipti. Paskirdavo juos mirti badu.

Berniukas dažnai pats savęs klausdavo, ar tai tiesa. Jis manė, kad stabai yra jo dievai (kiniečiai yra pagonys). Jam sunku buvo suprasti, kad visai tai, į ką tiki jo tėvai, visi kaimynai, turėtų būti klaidinga. Giliausia įspūdi jam padarė jo motutės kilnus ir malonus būdas. Visi kiti seniai, kuriems kartais patarnaudavo, buvo šurkštūs ir žiaurūs. Dažnai ji jį niekindavo, net ir tada, kada jis stengdavosi jiems įtikinti ir padėti. Jie niekada nebūdavo patenkinti. Savo motutei jis nepatikdavo tiksliai tada, kai per skubiai viską darėdavo, būdavo nepaklusnus, ar kai kada pameluodavo. Sis paprotys yra labai įprastas tarp kiniečių.

Gera sėkla pradėjo leisti daigus jo širdyje. Ji turėjo išaugti į didelį medį ir atnešti gausius vaisius Viešpačiui.

(Bus daugiau)

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Kalėdų idilija

Piešė dail. A. Burneikis

KALĖDOS

Šiais metais taip pasitaikė, kad Kalėdos ir Naujieji Metai yra trečiadieniais. Švenčių metu „Draugas“ nedirbs ir tomis dienomis neišeis. Tuo pačiu metu ir „Tėvynės zvaigždutė“ nepasirodys. Tad iš anksto sveikinu visus bendradarbius, rėmėjus ir skaitytojus minėtų švenčių progą. Tegul Kūdikėlis Jėzus laimina mūsų laisvą tėvynę Lietuvą ir gina ją nuo visų gresiančių pavojų. Tegul vienybė žydi ne žodžiais, bet ir darbais, ne vien Tėvynėje, bet ir išeivijoje. Vienybė yra pats didžiausias ginklas apsiginti nuo priešų. Vienybė yra stipriausias gerovės šaltinis. Vienybė yra galingiausias priemonė tautinės kultūros puoselėjimui ir jos pasireiškimui už tėvynės sienų. Tegul šių švenčių visų šūkis būna vienybė: šeimose, tautoje ir bažnyčioje!

Redaktorius

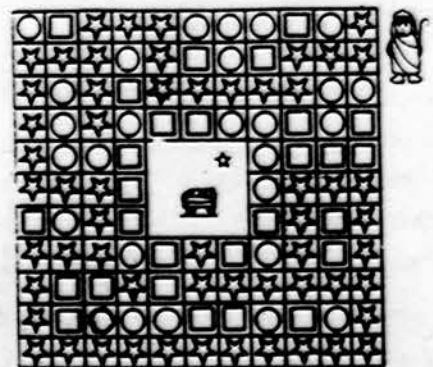
GALVOSŪKIS NR. 56

Pasiskaitę Šventąjį Raštą, atsakykite į šį klausimą: „Kas buvo gimisio Kūdikėlio Jėzaus pirmieji lankytojai?“ Parašykite plačiau. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 57

Viena Azijos valstybė sukūrė savotišką meną, kur įvairiai lankstant popierių, gaunamos įvairios figūros. Parašykite, kur valstybė ir kaip ta meno rūšis vadinasi? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 58 (Žiūrėkite piešinėlį)

Žvaigždė rodo kelią piemeniui pas Jėzų. Nuveskite jį tenai. (5 taškai)

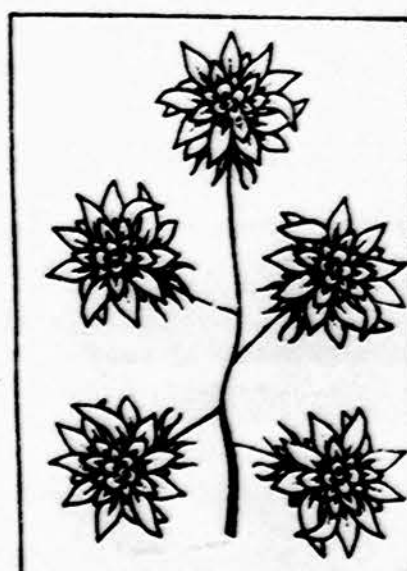
Atsiuntę Gaja Bublytė.

GALVOSŪKIS NR. 59 (Žiūrėkite piešinėlį)

Eglutė papuošta dvylika įvairių papuošalų. Parašykite kiekvieno papuošalo pavadinimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 60 (Žiūrėkite piešinėlį)

Ant vieno stiebo auga penkios gėlės. Atrodo visos panašios, bet gerai išžiūrėję, rasite kiekvienoje gėlytėje skirtumą. Pažymėkite kryžiu ar dideliu tašku tas gėlyčių vietas, kuriose yra skirtumai. (5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 36 ATSAKYMAS

Šiame pastate yra iš viso 40 kambarių. Iš jų skirta 4 kambariai valgykloms, o likusieji 36 skirti krautuvėms.

GALVOSŪKIO NR. 39 ATSAKYMAS

Vaikų darželyje, erdviame narvelyje gyveno voveraitė. Voveraitė miegojo guolyje iš vatos,

laipiojo medinėmis kopetėlėmis ir graužė riešutus. Visi vaikai mylėjo voveraitę, o už visus labiausiai – Arvydas.

Arvydas kasdien atnešdavo voveraitę obuolių ir riešutų. Kartą jis pasėrė voveraitę ir su vaikais išėjo pasivaikščioti. Bet Arvydas pamiršo uždaryti narvelį.

Voveraitė išsoko iš narvelio. Bešokinėdama po kambarį, ji nutraukė staltiesę, apvertė gėle, sudaužė stiklinę, paliejo vandenį. O meškiuką nuo kėdės numetė ant grindų. Prisilakstė, pavargo, užsinorėjo miego. Liuktelejo į narvelį, susirangė savo guolyje ir užmigo.

Grįžo vaikai pasivaikščioję. Kas po kambarį siautė? Kas viską išvertė?

– Tai voveraitė. Kokia ji negera!

O kas iš tikrųjų negeras?

N. Kalinina

GALVOSŪKIO NR. 40 ATSAKYMAS

Jonas Jonaitis pardavęs vieną daiktą uždirbo 25 procentus, o už antrą turėjo 20 procentų nuostolio. Už skalbimo mašiną norėjo gauti 40 dol., gavo 50 dol. Už džiovintuvą norėjo gauti 62.50 dol., o gavo tik 50 dol. Už abu daiktus jis norėjo gauti 102.50 dol., o gavo tik 100 dol. Taigi du su puse dolerio gavo mažiau, negu tikėjosi gauti.

KONKURSAI

ALB Švietimo taryba skelbia rašinių ir piešinių konkursus. Galite pradėti rašyti ir piešti dabar, o pasiųsti tikrinimo komisijai ne vėliau 1992 m. vasario mėn. 29 d. Sakoma, kad vėliau atsiųsti darbai nebus užskaityti ir negausite premijų. Premijos bus pinigines. Kokias gausite premijas ir kam konkurs darbus siųsti, sužinosite kitame „Tėvynės zvaigždutės“ numerioje. Dabar pasiskaitykite konkursų taisykles.

Rašiniai: Rašiniai numatyti tokio amžiaus jaunimui, kurie lanko 7-8 skyrius pradžios lit. mokyklose ir visų klasių aukšt. lit. mokyklų mokiniams. Tema: „Lietuvos respublikos atgavimo procesas“. Pasiskaitysite apie Sąjūdį, sausio 13 įvykius, Baltijos kelią, Medininkus ir kitus dalykus iš lietuviškos spaudos. Rašinėliai ne trumpesni, kaip du mašinėlės rašyti puslapiai.

Piešiniai: Piešinių temos skirstomos pagal grupes: I grupė (vaikų darželis ir I skyrius) iliustruoti dainą „Tas mažasis traukinukas“. Nupiešti vieną ar du piešinius. II grupė (2, 3, 4 skyriai) „Meškiukas Rudnosukas“ 2 arba 3 piešiniai. III grupė (5, 6 skyriai) „Skraidantis paršiukas“, 4 piešiniai. Piešinių dydis 8 1/2 x 11 baltame popieriuje ar kartoniniame (posterboard). IV grupė (7, 8 skyriai) pavieniai ar visos klasės grupė paskirta parašyti knygą, sukurti pasaką ir ją iliustruoti. Turi būti bent 4 iliustracijos. Knygelės kietais viršeliais gaunamos Švietimo taryboje (8626 S. Mozart, Chicago, IL 60652). Piešiniai atliekami paprastu pieštuku, spalvotais pieštukais, kreida, pastelėmis (crayons), markeriais ir akvarelėmis. Piešiniai premijuojami pagal išreikštą pasakų grožį ir estetiką.

Visus su konkursais kilusius neaiškumus galėsite išsiaiškinti rašydami Švietimo tarybos adresu, kuris aukščiau duotas.